

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petít sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyilváltási sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 557.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József József utca 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Staubert József.

Vasárnap, október 11.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezéreltek: Az aszfalt-város.
Egyrész-másrész. Irta: Lux Terka.
A szegedi betörés.
Toborzás az oláhok között.
Tisza István a királynál.
A Burg új vendége.
Aradon is soroznak.
Nászút — a börtönbe.
A csanádi-társulat közgyűlése.
Árverés egy képviselő hagyatékára.
Almás Lóla ékezerel.
Pör egy kortesvers miatt.
Az aradi üzletek betörője.
Bajba került házassárlók.
A Hymnus miatt a börtönbe.
Váltohamisító uriaszony.
Tárcsa: A hétről. Irta: Forgács. — Almáska meggyógyul. Irta: Almásy Gyula.
Csarnok: Az őrnagy leánya. Irta: Abonyi Á.

Az aszfalt-város.

Arad, október 10

Találkoztam a minap Budapesten Suzuki J. H. urral, ki a japán kormány megbízásából gazdasági tanulmány utat végez Európában, s pár héttel ezelőtt itt Aradon is megfordult. Emlékeztettem Aradon kötött ismeretségünkre, mire Suzuki ur elővette jegyzeteit, s rövid keresés után így szólt:

— Ahá az „aszfaltváros”! Igen, igen Arad az aszfalt város!

— Miért mondja, hogy aszfalt város? Kérdeztem.

— Miért? Azért mert sehol a világon

annyi aszfalt, mint Aradon. Ott az emberek aszfalton járnak, aszfalton alusznak, aszfalton hisznek, aszfalton erkölcslenkednek, aszfaltért pótdóznak, aszfalton gazdagosznak, szóval minden az aszfalt és az aszfaltért.

Ha Suzuki ur pár héttel később jár Aradon, és látja a főtéren végig a nagy-aszfalt-főző üstöket s aszfalttal újra burkolni a még egészen jó gyalogjárókat: akkor bizonyára azt a konkluziót fűzi impressziói végére, hogy mindez azért van, mert Aradot nagy hegyek veszik körül, melyek aszfaltból vannak, s onnét a város ingyen hordatja az utcaburkolatot. A város némely vezetőférfiának pedig valóságos aszfalt-mániája van, s önjongásba törnek ki, ha évente egyszer-kétszer valamely nagyobb szabású utcafedést nem látnak.

Suzuki ur benyomásait érdemes egy kis elmélkedés tárgyává tenni.

Hosszu, szinte végtelenségbe nyúló viták, ülésezések és számítások után Arad főutcájának egyik oldalán kibővítették a járdát, mert a sétáló emberáradat délben és este már nem talált helyet az aszfalton. Szükséges, okos intézkedés volt. Azonban még be sem volt fejezve a munka, már megjelentek az aszfalt-vállalat emberei az utca másik oldalán is, belevágták csákányaikat az ép, egészséges járdatestbe, és tépték, szakgatták a burkolatot, mintha csak attól függött volna a város üdve.

Aztán felvonultak füstfelhőket verve a nagy aszfalt-kazánok, jöttek főzőmesterek, pépkeverők, mérnökök és mikor már jó gyilkolóvá tették a város levegőjét, s elűzték a főtérről a járókelőket, akkor hozzáfogtak nagy gyönyörűséggel, és étvágygyal a főutca jó egészséges járdájának beburkolásához.

Körülbelül két hete, hogy ez a vandál munka folyik Aradon. És nincs a város képviselőtestületében ember, ki határozott választ tudna adni rá, hogy kinek a költségén történik a fölösleges aszfaltozás: az aszfalt-társulatén-e, mely szerződés szerűleg tartja épségben a járdát, avagy a városén, melynek horribilis pótdóját a polgárság verejtékéből sajtolják ki.

Nos, hát megmondjuk: a város költségén.

Hasábokat töltene be, ha egymás alá írnék amaz utcanéveket, melyek rendezetlenségük folytán szégyen-foltjai a városnak. Járhatatlan kocsit, gödrös, hepe-hupás gyalogjáró több van Aradon, mint amennyit nagyvárosi nivóra emelni képes a város kasszája.

Mellékutcainkban minden nagyobb igyekezet nélkül kényelmesen kitörnethet a nyakát az éjszakai vándor, amely vállalkozásban segítségére van az is, hogy ez utcák sötétek, mintha csak nekik kellene szimbolizálni a politikai láthatárt. Mivelhogy a mellékutca megvilágítása egyszerűen megoldhatatlan kérdés nálunk.

A hétről.

Csalány tábornok.

Mint reménytelen szerelem a lányt,
Aképen győzri valami Csalányt:
A mért a sors szeszélye — teremtettem! —
Parancsnoknak ép Szegedébe tette.

Szegeden, mely a világ közepe,
Szívére gvakran ömlik az epe;
A vezérőrnagy alig bírja el,
Oly illetlenül magyar ez a hely.

Itt terem a gulyás, s a paprika
S él a magyar legkossuthabbika.
A nyelve tájszólás szerint pereg,
És röggel őszik mögygyel könyeret.

A Gotterhaltet nem dudolja senki,
Sőt vadul töle mind a tiszamenti;
Bicskákát nyitnak, a szemük forog,
A jelenkori Rózsa Sándorok.

S a nép, ha érte vasban ülni kell is;
A kaszárnyában ép olyan rebellis;
A Reglement-ben, habár tiltva áll,
A Kossuth-szobor előtt szalutál.

S a tábornok sóhaj: „Isten bizony,
Nem kávéház nekem e garnizon;
Itt rendén semmi, semmi sem megyen,
De gondom lesz reá, hogy másként legyen!”

„Óreg bakák, három év buját, gondját,
Kossuth apjoknak koszoruba fonták;
Ki tán üzenne még egyszer, ha élne,
S tovább szolgálni akkor tán nem kéne.”

S Csalány tábornok, vad haragba forrva
Négy századot vezényel a szoborra:
A koszorút — parancsba adja zordul —
A katonák vegyék el a szobortul!

S ha szép szerén leadni nem siet
Szuronyt reá, öldöklő sortűzet,
Allarmot fú a tábornok: — veszélybe
A gemeinsames Heerne tekintélye.

S a szobor véd lmére, a ki kel,
Szívének egész ezred tüzel;
S aki ennek miatta szólni bátor,
Elnémul a Manticherek tusától.

Az utca s tanya népe rettegi,
A főispán kezét csókol neki;
Pedig ő patvart kinek sem zavar,
Csak épen, ha vel tlenül magyar.

Mert ezt a fajt veszettül ki nem állja,
S egy tábornok mondását variálja
Két ötven s egy pár esztendő elötte
Aradra vitt Csalánynak egy elődje.

„A földről” — szól — „ha az erőm kitart,
Kipusztítok minden porszem magyart,
S hogy irmagja se legyen a földbe,
Legeslegvégül magam lövöm főbe!”

Forgács.

Almáska meggyógyul.

Irta: Almásy Gyula.

A szom zéd folyosó hangos. A sárga arcu,
mellbeteg asszonyok erőltetett vidámsággal nevetgélnek. A fűszeres Weiszné az otthonvalókról beszél. Az ura eljön minden vasárnap s minden második héten kihozza a gyerekeket is. Dicsekszik, hogy milyen jó ember az ura s hogy a gyerekekre csupa öröm nézni.

— A legszebb kölykök az utcán. A fiu doktor lesz, a leányt elveszi valami belvárosi fiúkal. Ha meggyógyulok, kirándulunk minden vasárnap a Sváohegyre, vagy a Zugligetbe. Telik.

Ráncos arcára meglepődöttség ül. Körül néz a betegek között. A hatást vizsgálja, az irigységtől hogyan sápadnak el az arcok.

érdeklődést az adott a dolgnak, hogy a sér-
tett fél sehogyse tudta elhatározni magát a
fegyvernem megválasztásában. Ez a fegyver-
választás majdnem egy hétig tartott s most a
segédek fején törik meg a magyarót a párbaj-
szabályok önkényes módosítása miatt.

London, október 10. A Morningpostnak jelentik Csifuból, hogy ott újból állandóan az a hír terjedt el, hogy Japán Oroszországnak Mandzsuria kiűritésére vonatkozólag ultimátumot küldött, mely két nap múlva letelik.

(A szegedi koszorú. — Ami az embereket érdekli.
— Egy nevezetes párbaj. — Reform a színházban.
— Az első áldozat. — Egy homályos pletyka.)

Budapest, október 10.

Szegeden és Budapesten mindenütt rólad beszélnek, szegény meghurcolt koszorú. Rólad és a mai állapotokról. Az őszi nap ragyogó, nyári fényét itt is, ott is puskapornak füstje hemelyesítja el a köpalotákban és kunyhókban. Egyszerint lázasan forgatják az újságok lapjait: mi lesz már? Hogy lesz már? Lekesültség, aggodalom, kíváncsiság, számítás, sokféle inger van ennek a tudni vágyásnak és a kedéssel ilyen izgatottak, hogy más egyéb nem fedekli most az embereket.

A szép kilenckoronás enfant terrible kisasz-
szony stíklíjfel most hidegen hagyják Budapest
közönségét s még csak az a legujabó sport af-
faire sem villanyozza fel, hogy az őszi löverse-
nyeken egy híres istálló tu ajdonos felesége és
egy kitűnő nevű gavallér összetalálkoztak. Még
legtöbbször beszéltek a híven *Abaffi* képviselő és
Pete bíró párbajáról, amelynek oka egy szeli-
debb kaszinóól összeszólalkozás volt s különös

A Nemzeti Színház közönsége pedig a színház igazgatójának azon rendelete miatt oszlik két táborra, hogy : be lehet-e zárni az ajtókat a későn jövő közönség előtt ? A közönség kenyelmesebb része, az, aki csak divatból, az ismerősei kedvéért néz be a színházba egy fél-órát, az ellene van ennek az intézkedésnek, de a másik rész, a színházat annak néző közönség aml, ez a rész, aki között egy színész, mint az író között kölcsönös megbecsülés áll fenn, az örül az új intézkedésnek, melynek egy szegény ártatlan áldozata már is van. Egy jegyszédő, akit egy uri ember egyszerűen elutasított az ajtóból, az állá-ával lakolt meg a *Somló* Sándor hiányos rendelete miatt. Ha a szegény jegyszédőnek meg van engedve, hogy a színházlátogatót vissza taszítsa, egy kis parázs verekedés létre jött volna ugyan az ország első színházában, de viszont a jegyszédő sem kiáltana imigye fel kenyér nélkül maradt otthonában : fulmus Trojes ! Most aztán az érdekelt felek várják, hogy mi lesz ? Megnyílnak-e az színháznak ajtóit, vagy zárva maradnak ? Eppoly komoly, mint mulatságos kérdés s a mai minden, csak nem mulatságos időben rájuk fér egy kis mosoly.

Különben is, a levelem végére tartogatok egy kis „pletykát.” ezt a mindenütt szívesen látott madarat, aki fészket, eleséget mindenütt talál. Nekem egy rossz máju, mindentudó kollegám pletykált egyet-mást, ami eszembe jut belőle én meg tovább pletykálom, s ha önöknek is olyan a természetük, önök is pletykálják tovább.

Hát köztünk legyen mondva, van a Népszínházban egy nadrágos p. imadonna, egy csinos legény, egy kitünő művész, akit a közönség imád, de ő nem imád senkit és semmit, csak saját magát. Ez az ur önképének nagyobb imádója, mint Küry Klári, Fedák Sári, még ta.án Napoleonnál is jobban szereti önmagát, és neki az egész világ egy kiborított kosár to-

[illegible]

piros, egészséges arcu leányok járnak az utcákon. Azok joga az élet.

A vén leány tudta, hogy így lesz: ő már lemondott a örül most, hogy zihálva be tudja kapkodni a friss erdei levegőt.

A csönd megtörik. A lányok valami vidám nótába kezdnek újra. Percekre elfelejtik, hogy a komor, egyhangú falak között gyógyítják a tüdejüket. Arcuk kiderül a jókedvtől.

A mácska elgonolkozva néz maga elé. A zöld, sűrű cserfaerdők mögött hányadszor nyugszik már le a nap s hányszor nézi meg itt belegen a letűnő véres napkorongot? Hol járhat most a vőlegénye? Szerelmesen ő reá gondol bizonyosan és szomorúan járja nála nélkül a lármás utcákat.

Cs ndes dudolgatással kíséri a lányokat.
Hűteges arca az álmoktól, boldogságtól uszik.
Leszáll az est. Megszóli az estéli ha-
rang.

ed. 1852. II.

71 Vasárnap-felhúzzák a magas, fehér árbóc-
ra a lobogót. A lányok kiöltöznék, mint otthon,
ha máennek meleg nyári vasárnapokon a sáta-
korzóra.

A nagykapu körüli csoportok alakulnak. Beesett arcu, sápadt férfiak udvarolnak halavány leányoknak. Nevegőznek, bókolnak, mint- ha nem üne kint, arcon, fáradt szemeiken a sprvasztó betegség.

Almácska a "Völe ényét" várja. Derűlten, töltelemmel nézi a nagy, fehér kaput. Állni nem tud. Minden vasárnap itt gubbaszkodik a padon és vár. A völgyönye pedig kék. A hamvasbőrű, fiatal ényok megérkezik — áll tudja — Almácskára emlékezik-e még? De Almács-

ka bizalma nem rendül meg egy pillanatra se. Merően nézi a szárnyas kaput és irigylő sorba a jókedvű lányokat: azok már hangosan haladnak el a vendégeikkel a padja előtt.

Lányok veszik körül. Részvétellel, mintha egészségesebbek lennének mind. A vén lány érzelgősen beszél. Az arcáról látszik, mennyire nem tudja elpalástolni, hogy hazudik. Sónajozva mondja:

— Almácskának könnyű. Nemsokára meggyógyul, itthagyja a szanatóriumot és férjhez megy: boldog lesz. A vőlegénye jó ember, bizonyosan: vigyázni fog a lépé-
sere is.

Almácska boldogan mosolyog.

— Igen. Szeret a vőlegényem nagyon. Kijön hozzám ma is bizonyosan. Talán nem kapott kocsit, vagy más akadály miatt késik: de kijön.

A vén leány magába fojtja a mosolyt.

A kapu már csak ritkán nyílik meg. Elő-
voznak a vendégek: üres lesz a nagy, szomorú
kert. Almácska még nézi egy darabig a poros
országát, aztán csüggedten, fáradt lépésekkel
megy fel a folyósóra.

Kis ideig hal gat. Később halkan, bágyadtan mondja a szomszédainak :
— Bizonyosan nem voit ideje kijönni. Szegénynek nagyon sok a dolga fáradozik éjjel, nappal s halomra gyűjti fészekrakásra a garasokat. Pedig nehezebb esett, hogy ma sem jöhetett ki minden bizonynyal.

Belemelegedett a beszédbe s televolt bízalommal újra, várta türelmetlenül a következő vasárnapot.

Az orvos zavarta fel a gondolataiból. Pedig

jás, vagy másképp: rántotta. Ennek mindenkit, megvet mindenkit, kollegát, rőt, darabot, ... dent és ha már egy csinos emberre még a nő is panaszkodnak, — abban már okvetlenül van valami.

Nem régen egy francia vigjárték előadását *ellenerte*. Bukást jósolt és fényes sikere lett a darabnak. A kis Napoleon tehát nem valami *clairvoyance* szemekkel rendelkezik.

És... Nos, mit is mondjak még? A papirosom a végét járja s még csak azt írhatom ide, hogy az én rossz máju pletykásom állítása szerint a Népszínházban sombatban bemutatandó darab tod-icher megbukik. Egyebekről a jövő héten!...

A szegedi botrány.

(A katonák második koszorúja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 10.

A koszorurablás szomorú alkalmából valóban megható és felemelő módon nyilvánul Szeged városa lakosságának igaz hazaszeretettel fakadó rajongó lelkesedése Kossuth Lajos emléke iránt.

A forrongó tüntetések előltek, a zavargások megszűntek, de Szeged népe új, fenségesen megható módot talált megsértett érzelmei manifestálására.

Művelt, intelligens emberek, földesgazdák, tanyasi parasztok, csoportosan és egyenként, mint egy oltárhoz zárandokolnak Kossuth érc alakjához, ott sirnak és imádkoznak.

Ma a kora hajnali órákban egy ember leborult a szobor előtt s forró fohászt küldött az egek urához: egy kis társaság pedig sirva térdapelt le a megszenteltetett szobor mellé.

Hajnalban fél háromkor kis társaság állott meg a Klauzál-téren. A Szegeden székelő egyik asztaltársaság, amely magánisztnyelvélőkből áll, a késő éjjeli órákig együtt volt és fölhaborodva vitatta meg a katonai merényletet. Hajnal felé mintegy 12 főből álló csoport vált ki a társaságból és a Kossuth-szobor elé vonult. Ott sirva leborultak és keseregtek a katonaság rémuralma miatt.

Alig hogy ez a szomorú kis csapat elvonult,

egy *Langer* és *Székely* nevű szegedi iparos ment a szoborhoz. Háta mögött az inasa *fehete zászlót* vitt. Amikor a szoborhoz értek, az öreg ember *zászlót* és *leterdelt*; megcsókolta a talpazatot és *rosszu inát* mondott. Utoisó szavai ezek voltak:

— *Most segíts meg bennünket, Kossuth apánk!*

A távolabb álló, kisebb embercsoport meghatottan szemlélte az öreg polgár hazafias el-kének megnyilatkozását. Amely nép fiait pedig ily szent lelkesedés hatja át, nem kell féltetni az osztrák katonai erőszak semmi megnyilvánulásától!...

A 46. ezred parancsnoksága tudvalevőleg letartóztatta *Langer* Gyula őrmestert és *Székely* Imre tizedest, mert abban a gyanuban vannak, hogy ők koszorúzták meg a szobrot. Érdekes itt fölemlíteni, hogy a katonai hatóságok eljárásában épenséggel nincs logika. Sugalmazott közleményeikben azt hangoztatják, hogy polgárok rendelték a „heccet”, viszont börtönbe vetnek ferde és egyoldalú bidelem a'apján ártatlanokat. Mindössze ezért merült föl ellenük a gyanu, mert állítólag ők panaszkodtak legjobban bentartásuk miatt.

Ezek a szegéry, sanyargatott emberek ártatlanok. Egy hírlapiónak volt alkalmuk beszélni a *koszorus katonákkal*, akiknek nevét természetesen nem árulhatja el, mert most már halál várna rájuk. Egyikőjük azt mondta:

— *Fi vagyunk a végletekig szánva. Most már nem b'njuk, lesz, ami lesz.* Mihelyest módunk lesz rá, hogy kikerülhessünk a városba, *bérekcsin o'ahajtatunk a szoborhoz és újabb koszorút helyezünk rá. Ez a koszorú készen van maris.* Ilyen hallatlan botrányok után készek vagyunk magunkat föláldozni. Volt már a nemzetnek több vértanúja is...

Katonáék, úgy látszik, sejteneik valamit, illetve el vannak készülve erre az újabb tüntetésre, ami kétségenkívül a legimprzansabb lesz, mert most árgus szemekkel őrködnék a legénységre és megvontak tőlük mindenféle kimaradási engedélyt.

A vizsgálat jelenleg csak arra nézve folyik, vajjon kik tették le a koszorút a szoborra? Mint megírtuk, a katonai hatóság *Langer* Gyulát és *Székely* Ferencet fogta a szörnyű

vétek elkövetésével gyanuba, akik állítólag *Aradon* gyakorlatozás után Kossuthot dicsőítették. Ezzel szemben a szegedi lapok azt jelentik, hogy a szegedi katonák a nagygyakorlat alatt *egyáltalán nem jártak Aradon* és így a fogságba helyezett két altiszt nem is lehetett abban a helyzetben, hogy ott azokat a kijelentéseket tegye, melyeket a félhivatalos neki tulajdonít.

A szegedi kaszárnyákban lefolytatott vizsgálat valódi eredménye ez:

A legénységet századonként maguk a századparancsnokok hallgatják ki. Különösen az altiszteket, akiknek legnagyobb része kiszolgált katona és akiket már szeptemberben szabadságon kellett volna, fogják erős vizsgálat alá. A katonai parancsnokság tulbuzgóságában már le is tartóztatta a két altisztet, akikre reabizonyult, hogy régebben, hónapokkal ezelőtt, még az őszi nagygyakorlatokat megelőzőleg, borozás közben dicsőítőleg emlékeztek meg Kossuth Lajosról.

Akár a gonosztevőket, elfogták a legényeket és a kaszárnya tömlőcébe hurcolták, ahol erős fegyveres őrizet alá vették őket. A két letartóztatott katona a kiegészítő irodában volt alkalmazva. Most szolgálták le a három évet és szeptemberben kellett volna mindkettőjüknek szabadulni. A két elfogott katona az ezred legkitűnőbb altisztjei közül való. Három év alatt büntetve sem voltak és épen kifogástalan szolgálataira való tekintettel léptették elő *Székelyt* tizedessé, *Langert* pedig őrmesterré.

Szeged, október 10.

A városban ma tökéletes nyugalom volt. Holnap *Szabadkáról* száz tagu küldöttség érkezik ide, mely Kossuth szobrát megkoszorúzza. Hétfőn érkezik a *budapesti* egyetemi ifjak tíz tagu küldöttsége.

Kinos feltűnést kelt, hogy az *utászászlóaljban* ma két közlegényt letartóztattak. A letartóztatás azért történt, mert az *utászok gyűjtést indítottak egy, a Kossuth szobrán elhelyezendő knszorura.*

Toborzás az oláhok között.

(Tömeges bevonulás Hunyadmegyében.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 10.

Ismeretes, hogy a románok a magyar nemzeti követelésekért folyó harc ellen azzal akarnak tüntetni, hogy papjaik a sorozókorbeli legénységet tömegesen biztatgatják az önkéntes bevonulásra. Az oláhok lapjaiban pedig ős felhívások szölgatják az ifjakat a „császári zászló alá.”

Aradon és a megyében ennek a verbuválásnak alig volt foganatja, de sokkal különb eredményre dicsekszenek a *hunyadmegyeiek*. A szászvárosi *Libertatea* és *Activitatea* című lapok azt írják, hogy Hunyadmegyében a román hadkötelesek oly tömegesen jelentkeznek önkéntes szolgálatra, hogy a *szászvárosi cs. és k. 64. gyalogezred ujoncjutaléka csaknem egészen kitélt belőlük.*

Bizonyos, hogy a két oláh lap, a maga sikerének érdekében, túloz, de jellemzőnek mindeneetre jellemző az oláhok tömeges bevonulása, amelynek kétségtelenül szervezett toborzás az előidézője. De még jellemzőbb a mód, amint a románok ezt teszik.

Valósággal *sorozást* rendeznek s közben éltetik a *császárt*.

Imperatu mi e tata! (A császár az én apám!) — így rajong az önkéntesen besorozott román legény és karban zeng rá:

— Traiasca Imperatul! (Éljen a császár!)

A hunyadmegyei oláh lapok pedig a Liber-

álmban már látta magát egészségesen, menyasszonyi ruhában, a vőlegénye karján. A templom világosságban uszott. A fehéringű pap arca ragyogott a fényáttól. A rostélyon kívül irigykedve ott álltak a leányok mind: a vén lány és *Weiszné*, a fűszeres felesége is. A pap nagyon szép beszédet mondott s ő elkábulva a boldogságtól ment a vőlegénye karján. Végig a kivilágított templomon...

III.

Elmult a nyár. A szeptember szomorú, esős napokkal köszöntött be. A szél belekapaszkodott az évszázados fűrészekbe. Zugott az erdő s a betegek fázékonyan húzták magukra a takarót. A kórházak az üvegházba vittek a lankadó virágokat, kopárak lettek a nagy virágtáblák.

Almácska ágyba feküdt. A nedves, őszi levegő köhöggette beteg tüdejét. A szigorú képű, komoly doktor a lázat mérte, aztán odasugta a segédorvosnak.

— A láz emelkedik. Irni kell a szülőknek. Irja meg, hogy a betegnek levegő változásra van szüksége. Ezt a levegőt nem bírja.

Aztán biztató mosollyal fordult Almácskához.

— Ne féljen! Nemsokára haza mehet. Hirtelen jött az ős: meghűlt egy kicsit. Nagyobb baj nincs.

Almácska bálásan emelte fel szeméit. Az orvos komoly, szintelen arcáról nem tudta leolvasni, hogy csak biztatja. Bizott. Rideg, kemény ágyon kétszeres erővel hitte, hogy meggyógyul.

Erejét megfeszíti ve felkelt az ágyából. Kient a folyosóra: előkeresni az utirubát. Lesoványodott teste el volt gyöngyűve, de összeszedte erejét és kiakasztotta a gyűrött szürke ruháit. A tudat, hogy nemsokára otthon lesz s látni fogja a vőlegényét, erőt adott neki.

Lassu, ingatag lépésekkel lement a fekvő folyosóra. Mint sápadt arcával, vékony hajladozó természetével a karfába fogózkodva ment le a lépcsőn, úgy nézett ki, mint egy árnyék.

Odalenn boldog arccal ujságolta a lányoknak:

— A főorvos ur azt mondotta, meggyógyultam. Hazamehetek. Otthon a vőlegényem vár, nehezen vár.

Köhögési roham jött rá. Elfáradtan, köhögve dőlt a mellébe lévő fekvőszékbe.

IV.

Almácska felült a hintóra. Az ápolónő nagy kendőbe burkolta: az erdei út hosszú és hideg. A bátyja ült mellette.

Intett a lányoknak.

— Megyek. Megírom majd, mikor lesz az esküvőm.

A leányok kendőket lobogtattak feléje. A vén lány tudta, miért küldik haza: megkönyezte.

Almácskával pedig robogott a hintó az erdei utakon. Viték haza a rozsdás, leányzóba eihervadni, de ő lázálmában a rozsfái között járt a vőlegényével. Csókokról, boldogságról álmodott.

fata és Activitatea vastag betűkkel szedett cikkekben „Előre az országért és császárt!” felirattal buzdítják a román fiatalokat, hogy álljon a „császár” zászlaja alá.

Somora, hogy a románok a katonai kérdéseket is arra használják, hogy a magyaroktól még jobban elszakadjanak. Az, hogy túntóleg a császárt éltetik, azzal is azt akarják hangoztatni, hogy semmi közük a magyarokhoz és inkább beállnak olyankor katonának, amikor nem kell, csak hogy legyen magyar a kommandó.

Tisza István a királynál.

A hétfői újabb audienciák.

(Andrássy nem vállal megbízatást. — A párisi Temps a magyar válságról.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 10

A válságnak ma csendes napja volt. Esemény nem történt: a király senkit sem rendelt magához kihallgatásra s így politikai körökben és pártklubokban csak a feltevések, kombinációk uralkodtak.

Hétfőn azonban már történni fog valami. Lukács László, Andrássy Gyula és Tisza István már kaptak értesítést, hogy aznap fogadni fogja őket az uralkodó. Khuen holnap már fel is megy Bécsbe, hogy a fogadtatást előkészítse.

Mind szélesebb teret hódít az a felfogás, hogy Andrássy nem lesz hajlandó kabinetalakításra s így Tisza István gróf következik, a kinek első teendője a Ház feloszlata lesz.

Bécsben beszélnek ugyan új pártalakításokról, konzervatív-aulikus szervekedésről, sőt még Zichy János gróf állítólagos miniszterelnökségéről is, de mindez csak mese, a mit nem lehet komolyan venni. Egyáltalán ma jobbra Bécs szolgáltatta a válság híreit s ezek közt nem egy valószínűtlen kombinációt, a mit a magyar politikusok bizonyára kellő értékre szállítanak le.

Nagyon érdekes a párisi Temps mai vezércikke, melyben feltűnő rokonszenves hangon ír a magyarok és a nemzeti követelmények mellett. Radikális modorban ugyan, de határozottan annak a nézetnek ad világos kifejezést, hogy az uralkodó a válság mai körülményei közt a jogos követelések teljesítésétől többet nem várhat.

A válságos helyzet.

A szabadelvű párt egy erősen kormánypárti tagja a helyzettel kapcsolatosan a következőket mondta budapesti munkatársunknak:

A tüzvészterjed, veszedelmesen terjed, fejünk felett már lángba borult a tetőzet. Nincs segíteni való időnk. Elérkeztünk ahhoz a stádiumhoz, mely nem tűr elodázást. Itt már csak a gyors, haladéktalan megoldás segít.

A krízis nem tűri a további huza-vonát. És Khuen-Héderváry gróf valószínűleg megbecsülhetetlen szolgálatot teljesített az országnak, amikor lemondásával előidézte az egész ideiglenes kártváház összeomlását és egy csapásra akartta tette a krízis megoldását az egész vonalon, összes személyi és tárgyi vonatkozásaiban.

Az egyedüli megnyugtató momentum, hogy gyökeres és végleges megoldást terveznek az összes mérvadó tényezők. Ugy tudjuk és olvassuk rajta, hogy nincs most szó átmeneti kormányról, hivatalnok-minisztériumról vagy in-

alkotmány- és kormányválságnak a maga egészében.

A hosszú fontolgatásra azonban ma már nincs idő. A szegedi eset is csak a legutóbbi eléggé bizonyította a huza-vona veszedelmét. Már-már mozogni kezdenek a magyar állami-ság összes ellenségei, hogy fejünk felett egymásnak kezet nyújtva, átkos szövetséget hozzanak létre. Bécs városának hirhadt polgármestere felszólítást intézett a nemzetiségekhez a Magyarország ellen való közös akcióra. Az oláh nemzetiségi ujoncok tüntetnek vele, hogy önként álljanak sor alá, amikor a magyar országgyűlés az ujoncokat még meg nem szavazta. Periculum in mora!

Jól tudjuk, hogy a személyi és tárgyi nehézségek aggasztó összegabalyodása e pillanatban még lehetetlenné teszi az intézkedést. Mindenekelőtt a katonai programot megállapító bizottságnak kellene már elkészülnie munkálataival, hogy alapja legyen bármely politikai személység miniszterelnöki megbízásának. Tudjuk, hogy a korona ennekelőtte senkit sem designálhat. Mert a szabadelvű párt katonai programjának ismerete nélkül nem lehet tudni, vajjon megvan-e az elengedhetetlen harmónia a korona felfogása és a kormánynak támogatására hivatott párt álláspontja között.

Am ez nem ok az elodázásra. Ez csak a mellett szól, hogy a kilences bizottságnak sietnie kellene munkálatainak befejezésével. Ha pedig annyira eljutottunk, hogy a guvernementális pártnak és a koronának felfogása fedi egymást, akkor haladéktalanul, tekintet nélkül varható parlamenti helyzetére, mellőzve minden ellenzéki pour-parlert, alkotmányos kormányt kell adni az országnak. Erős, céltudatos, tekintélyes kormányt, melynek meglegyen az auktoritása is, az ereje is, hogy rendet tartson az országban és a nemzet hagyományos ellenségeinek mozgolódását féken tartsa.

A mi egymás közt való bajunknak elintézése csak azután következhetik. Ez a probléma is sokat veszít aggasztó jellegéből, ha legalább a többség és a korona felfogása közt a harmonia helyreáll, különösen ha helyreáll egy olyan program alapján, mely — bár a magyar kommandó nyelvet nem is tartalmazza, egyéb tekintetben jelentékeny haladást jelent nemzeti irányban. Lehetetlen, hogy az ország ebben az esetben ne állana a törvényes rend barátainak pártjára. És ha ezzel a nemzeti akarattal szemben tovább is fenntartatnék az állami gépezet megbénításának politikája, a végső esetben nem zárkozhattunk el attól, hogy ez a nemzeti akarat a kerékkötőkkel szemben tisztán, de érthetően meg ne nyilatkozzék.

Tisza és Andrássy.

Bécsből táviratozzák: A magyar válság lebonyolításában ma szünet állott be, amennyiben ma ő felsége senkit sem hallgatott meg. Itt teljes pozitív állással beszél, hogy a király hétfőn gróf Tisza Istvánt fogadja és őt immár másodízben fogja a kabinetalakításával megbízni. Állítólag gróf Andrássy Gyula és Széll Kálmán megígérték, hogy támogatni fogják Tisza kabinet-alakítási munkáját, de kabinetjébe belépni nem hajlandók. Biztosra veszik azt is, hogy gróf Apponyi Albert Tiszát nem fogja támogatni és hűveivel együtt ki fog vonulni a pártból. Ezt a kivonulást itt feltétlenül szükségesnek tartják, mert azt hiszik, hogy a kibontakozás lehetetlen, míg a nemzetiek ki nem vonulnak és Apponyi a Ház elnökségéről le nem mond.

A „N. Wiener Abendblatt” mai számában a következőket írja: A magyar vezető politikusok újabb meghívást királyi

kihallgatásra még nem kaptak, de Lukács Lászlót, Andrássy Gyula grófot és Tisza István grófot már értesítették, hogy legkésőbb hétfőre meghívásra számíthatnak. Ez okból Khuen-Héderváry gróf Bécsbe megy, hogy a fogadtatáshoz szükséges előkészületeket megtehesse.

Osztrák körökben a Tisza-Andrássy kombináció erősen tartja magát. Andrássy környezetében nem nagyon reménylik, hogy Andrássy a kabinetalakítás munkáját elvállalja. A szabadelvű pártban egy Andrássy-kormányt szívesen fogadnának, mert Andrássy békülékenyebb természetű és kevésbé prononszált egyéniség, úgy, hogy az ő megbízatása a szabadelvű pártnak csak egy kis részét ösztönöznék kilépésre, míg a Tisza-kabinet sokkal határozottabb programmal alakulna meg, mely esetben szó sincs arról, hogy Apponyi a pártban bennmaradjon.

Osztrák parlamenti köröknek az a véleménye, hogy Tisza megbízatása okvetlenül a Ház feloszlataát jelentené az ex-lex állapot dacára is.

Tisza István gróf már annak idején, mikor Budapesten a királynál kihallgatáson volt, a Ház feloszlataát ajánlotta a koronának és már akkor azt a véleményét fejezte ki, hogy a feloszlataát az ex-lex nem akadályozhatja meg.

Egy szenzációs cikk.

Budapesti politikai körökben, de főleg az ellenzék körében általános feltűnést kelt a párisi Temps mai számának vezércikke, mely a magyar válsággal igen rokonszenvesen foglalkozik. A nagy világlap többek között így ír:

„Minél tovább húzódik a magyar válság, annál kevesebb a kilátás a békés kibontakozásra. Rossz tanácsokkal szolgáltak a királynak azok, kit miniszterelnökségre ajánlottak azt a férfit, a ki husz éven át kormányozta Horvátországot. Más jelentősége van az erős kéz politikájának akkor, amikor egy kis nemzetség fékentartásáról, vagy elnyomásáról van szó, de ahhoz, hogy valaki egy nagy ország ügyeit különösen válság idején intézze, több fenékelt tulajdonságra van szükség, mint a mennyivel Khuen-Héderváry gróf rendelkezik.

Teljesen érthető, hogy a király és császár, miután meggyőződött Khuen minisztériumának képtelenségéről az első szereplése alatt, újból Khuen szerencsétlen kezeire bízta a kormánygyeplőt.

A magyar közvélemény már is oly kérdésekkel kezd foglalkozni, melynek napirendre jutását a koronának saját érdekében meg kellett volna akadályozni. Mély és kiirthatatlan ragaszkodás él a magyar nemzetben az ő nemzeti jogaihoz, alkotmányosságához és ama öröklött szabadságához, mely a függetlenség legjobb biztosítéka és a melynek védelmében egy egész emberöltőn át oly nagy áldozatokat hozott. Nem szabad elfelejtenünk, hogy a dualizmus, a mint azt Deák Ferenc kiegyezése megalapította, s a mint az az Andrássy, Tiszák és Széll által gyakoroltatott, végső elemzésében a magyar hazafiság megtörhetetlen erejében gyökeredzik és így, ma a magyarok pártkülömbőség nélkül azt kéri önmaguktól, nem eresztesse el a szélményt egy árnyékért, nem letesse egy fikciós politika becsapottjait?

Még azok is, kik pártérdekekből elleneznek radikális liberalizmus feltámadását, a kik Wekerle egyházpolitikáját megbocsátani nem tudják: azok is nyugtalansággal és megbotránkozva látják, hogy egy klikknek vagy kamarillának a befolyása megakadályozza a krízis normális lefolyását.”

Egyenesen szenzációs a *Temps* hosszú és rokon-szenves cikkének befejező passzusa, a mely így szól:

Mióta I. Ferenc József a solferinói megaláztatás hatása alatt népeivel összebékült megbízható népszerűségre tett szert. A sors csapásai, szerencsétlenségei s az uralkodói tapasztalatok mintegy apai tekintélyt és patriarchalis fölényt biztosítottak a számára.

Mindennek dacára nem kellene túlságosan játszania ezen erzelmeivel és főképp nem szabad túlnagy áldozatot követelnie a hazafiságban túlnagy magyar nemzettől.

Azt lehet állítani, hogy immár nem sok hiba van látni, melyeket a korona és tanácsadói büntetlenül még elkövethetnének. Sürögősen tanácsos volna tehát Magyarországnak jogos követelményeit most már minél kevesebb megaláztatások árán teljesíteni, a mi egyedül a Habsburgok monarchiájának és nemzetközi tekintélyének válnék javára.

A szabadelvű pártból.

A szabadelvű pártban nagyon deprimált a hangulat, küönösen amiatt, hogy senki sincs a vezető politikusok között fenn, a ki a pártnak irányt tudna adni a követendő magatartásra nézve. Most is két csoportra szakadt a párt. A kisebbik az aulikusok csoportja és ebben végyesen vannak a kaszinóbeliek és volt nemzetipártiak, most is azt óhajtják, hogy a kilences bizottság a designálandó miniszterelnökekkel együttesen állapítsa meg a katonai programot. Míg a valódi és függetlenebbül szabadelvűek Kubi-nyí Gézával az élükön, amint azt már megirtuk, azt kívánja, hogy a szabadelvűpárt maga állapítsa meg a katonai programját.

Fővárosi munkatársunknak alkalmá volt ma egyik legelőkelőbb és legkiválóbb, pártokon felül álló vezérpolitikussal beszélni, aki a szabadelvű pártból ezeket mondotta:

A szabadelvű pártnak most a hazafiság szempontjából kell feltétlenül egyesülnie és mindent elkövetni arra nézve, hogy a kibontakozásnak ő szabja meg az útját és irányát. A fő az, hogy az országot ki kell vezetni abból a lehetetlen helyzetből és mindent el kell követni, hogy a korona tiszta képét nyerje a valódi helyzetnek.

— Nekem — mondotta a hírneves politikus, — igenis van reményem arra, hogy a szabadelvű pártot most összehozza a hazafiság. Nem szabad továbbra is kijátszani a nemzetet a katonai körökkel szemben, de viszont nem szabad kijátszani a koronát sem a nemzettel szemben. A volt nemzeti párt magatartása teljesen Apponyitól függ és meg vagyok győződve arról, — mert én jól ismerem Apponyi gondolkodását, — hogy ha Apponyit nem kívánnák minden oldalról befolyásolni, akkor a kibontakozás is könnyebbé válnék. Egyébként hiszem, hogy most a személyi tekintetek elesnek és a kisebb emberek is egyesülnek a vezérekkel abban a tekintetben, hogy béke legyen az országban és a parlamentben. Ennek immár itt a legfőbb ideje.

A Tisza István és Andrássy Gyula gróf bécsi meghívásáról még ma is mint bizonyos dologról beszélnek. Valószínűnek tartják, hogy holnap utaznak fel a királyi kihallgatásra és hétfőig maradnak ott. Sőt bizonyosra veszik, hogy hétfőn designált miniszterelnök lesz Andrássy vagy Tisza István.

Zichy János következik.

Kuriozum szempontjából rendkívül érdekes a „W. Allg. Zeitung“ mai jelentése, amely magyar fordításban így hangzik:

Bécsben most ébrednek annak tudatára, hogy a hosszantartó súlyos válságnak tulajdonképpen az az oka, hogy a korona és a képviselőház többsége között áthidalhatatlan elvi ellentét van.

Az ellentét az, hogy a korona a kiegyezésből kifolyólag a hadsereg dolgában föltétlen jogokat vindikál magának, a kormánypárt pedig a kiegyezésből kifolyólag azt tartja, hogy a parlament hivatott ellenőre a korona jogai gyakorlásának és nincs az az alkotmányban gyökerező királyi jog, a melybe a képviselőháznak beleszólása ne lenne. A király a hadsereg dolgában nem ismeri el a parlament illetékességét, viszont a parlament többsége illetékesnek mondja magát. Ezt az álláspontot foglalja el még Andrássy Gyula gróf is, akit bizonyára nem vádolhat senki azzal, hogy ujjat akar huzni az udvarral.

Konzervatív körökben úgy kombinálnak, hogy Széll néhány nap múlva eredménytelenül fog visszatérni Bécsbe s elmondja a királynak, hogy a korona-engedelményei nélkül sem ő, sem Andrássy Gyula nem vállalkozhatnak semmire. A szabadelvű párt szakadozottabb, mint valaha volt, s nem alkalmas arra, hogy kormányt támogasson. De a szabadelvű párt csődje nem jelenti egyúttal az ország csődjét. A király, meggyőződve arról, hogy a szabadelvűpártra többé nem építhet, egy másik többségre fogja helyezni a bizalmát. Ez a többség fog állani a neppártból, az agráriusokból, a szabadelvűpárt konzervatív és elégedetlen elemeiből és a Holló-Barta Miklós-féle frakcióból. Konzervatív miniszterelnökek első dolga az lesz, hogy indennitással, vagy ha másképpen nem megy, anélkül feloszlassa a Házat s egy tömör többséget választ magának.

Ez a miniszterelnök Zichy János gróf lenne, akinek érdekében már hónapok óta szakadatlanul dolgoznak az udvarnál. Lichtenstein, Luegerék, Becék, Körberék, sőt maga Ferenc Ferdinánd trónörökös is.

Széll Kálmán előtt a király nem titkolta azt a felfogást, hogy nem illetékes a hadsereg sorsának intézésében s ebből az következik, hogy szinte áthidalhatatlannak látszó ellentét van a korona és a többség felfogása között.

Ez az oka annak, hogy a kilences bizottság munkája eddig sikerre nem vezetett. S ez az oka annak, hogy új kormány alakítására még csak gondolni sem lehet mindaddig, míg az elvi ellentétek a király és a szabadelvű párt között el nem simulnak.

Osztrák piszkolódás.

Körber tanítása ugyancsak hamar termi a gyümölcsöt. Igaz, hogy éretlen, zöld vadalma, a mi az osztrák politika fájáról lepotyog a magyar földre, azonban úgy látszik, ez izlik odaát a Lajtán túl.

Egy bécsi lap mai számában a következőkép ismerteti a magyar helyzetet:

„Őszinte meglepéssel konstatálhatjuk, hogy a magyar provizórium tovább tart, mint a magyarok s a magyarság barátai (ha ugyan vannak ilyenek) egyáltalán elképzelhetők. Széll ur nem kapott megbízást a kabinet alakítására, gróf Andrássy Gyula meghívásáról nem hallatszik semmi, s úgy látszik, ő felsége egyáltalán nem akar határozni, a míg a többség elfogadható katonai programmal nem képes előállni. S a többség ezzel ugyancsak zsák-utcába került. Olyan programot, amelyik a magyar szájhősöknek tetszenék, persze hamar elkészíthet, ez azonban nem

kell a császárnak és Ausztriának. Olyan programot pedig, amelyet a császár és Ausztria elfogadnának, a magyar jingók utasítják vissza. Így hát marad a dolog a provizóriumnál s az is a legokosabb, ha az ember a magyarokat, a saját zsidóiban fűzi meg. Így puhulnak meg leg hamarabb.“

Hát tessék, így merészkednek a magyar válságról a velünk „real-unióban“ élő államban beszélni. Hogy a bécsi szemeten élő, harmincketted rangú ujság teszi ezt, ez cseppet sem változtat a helyzeten. Csak annak az általános meggyőződésnek ad ez is kifejezést, hogy a magyar válság elintézése első sorban és egyedül Ausztriától függ. A támadás szemérmelenségét csak kellemetlenebbé teszi, hogy — igaz is van annak a kitűnő ujságnak.

A legujabb hírek.

Az összes mérvadó politikusok távol vannak Budapesttől, csak Lukács László és Hieronymi Károly vannak fent. Széll Rátótra utazott, Andrássy Gyula gróf Polgárdira, Tisza István gróf Gesztre. Apponyi Fehérmegyébe, Münnich Aurél Debrecenbe. Ilyen körülmények közt aztán a kilences bizottság ma nem is működhetett.

Este a szabadelvű pártkörben leginkább arról folyt a szó, felmegye-e Khuen-Héderváry az éj folyamán, vagy holnap reggel a királyhoz? Hivatalosan jelentették ugyanis, hogy Khuen Bécsbe szándékozik menni, de estig nem érkezett meghívás. Ha éjjel jön meghívás, Khuen az orient-expresszel még az éj folyamán utra kel.

Mindebből az látszott ki, hogy hétfőn sem lesz kihallgatás a király előtt s így a válság megoldása megint napokig elhúzódik. Késő este azonban Nagyváradról távirat jött, a mely jelentette, hogy Tisza István gróf Geszttről sürögősen Budapestre utazott.

Tisza tehát meghívást kapott s hétfőn már meg fog jelenni a király előtt.

A Burg új vendége.

(Lipót király Bécsben.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 10

Lipót belga király útja képezi most az udvari körök főérdeklődésének tárgyát. Említettük már mai lapunkban, hogy Lipót király a Kongó államban fekvő birtokainak ügye, szóval üzleti érdek viszi Bécsbe. Ezt a hírünket most Bécsből hivatalosan is megerősítik, amennyiben kinyilatkoztatja ez a hírforrás, hogy Lipót király azért megy Bécsbe, hogy Ferenc József királyt békebírónak kérje fel az Anglia és a Kongó állam között felmerült viszályban.

Lehetségesnek tartják, hogy Anglia is elfogadja ebben az ügyben Ferenc József királyt békebírónak, úgy, hogy Lipót király szombaton már talán Anglia kérését is tolmácsolni fogja a Burgban. „Természetes volna — írja a félhivatalos — hogy úgy Anglia királya, mint a belgák királya meghajolna az európai szuverének doyenjának ítélete előtt.“

Jól informált körökben mondják, hogy Lónyay grófné távol marad a bécsi ünnepségektől. Ama kínos találkozás óta, mely atya és leány között Henriette királyné ravatala mellett folyt le, a király és Lónyay grófné között semmiféle érintkezés nem történt. Ellenben valószínű, hogy Lipót király vejével, Fülöp kóburgi herceggel találkozni fog.

Sokáig az a hír járta, hogy Ferenc József és Lipót királyok közt feszült a viszony és hogy ennél fogva a tervezett látogatás el is ma-

rad. Sok mindenféle oka is lehetett királyunknak arra, hogy valami nagy szeretetet ne tápláljon a belgák uralkodója iránt. Ez az a király ugyanis, akire ráillik a „legridegebb” elnevezés, ha ugyan az önzés jelzésének ez az enyhe kifejezés megfelel.

Lipót király volt az, akinek torzképeivel tele voltak a párisi élelapok annak idejében, a mikor gáánt kalandjainak híre a szajnaparti Szodomában közszájon forogtak. Ez az a király, aki azt az erényt — az önmagtagad s és teljes önzetlenség erényét — amelyet maga gyakorolni nem tud, oly nagy mértékben követeli gyermekeitől, hogy örökre elzárja szívét előlük, ha nem úgy cselekszenek, a hogy ő akarja. Ez az a király, aki leányát, *Lónyai Stefánia* grófnét elűzte édesanyja holttestétől és nem engedte meg, hogy gyermeke sirva imádkozhassék a holt anyja koporsója előtt. Ez az a király, aki megtagadta leányainak, Koburg Lujának és Lónyai Stefániának az őket megillető jogos örökséget és nem törődött vele, ha mindezekből világraszóló botrányok támadnak. Ez az a király, akinek viselkedése és kalandjai a botránykrónikát sok furcsa lappal gazdagította és akiről a világ összes sajtóorgánumai, még a bécsi lapok is, nyíltan megírták, hogy emberi, apai és uralkodói kötelességeit elmulasztotta és nincs is hajlandósága arra, hogy kötelességeit teljesítse, mert az ő felfogása az, hogy a kötelesség olyan dolog, amit másnak kell teljesítenie.

Ilyen körülmények közt éppen nem csodálni való, ha királyunk meglehetősen idegenkedett vendégül fogadni ezt a királyi jövevényt. Azonban az udvari politika kifürkészhetetlen. Elsimultak-e az ellentétek, vagy elfelejtették a bécsi Burgban Leopold bűnlajstromát? Bizonyos, hogy e hó 17-ikén berobog Bécsbe a vonat, amely a legridegebb uralkodót hozza. Várni fogják a király és az összes Bécsben időző főhercegek. Kirendelik a diszszádot és a belga uralkodó „ruganyos” léptekkel halad majd el a front előtt. A hatalom mindenkor uszályhordozói, a félhivatalos sajtóorgánumok pedig majd okvetlenül megírják, hogy a császárváros lakosai kitörő lelkesedéssel, ujjongva üdvözlötték a királynak nagy pompával bevonuló vendégét.

Aradon is soroznak.

(A sorozó-bizottságok működése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 10.

A zavaros politikai viszonyok tették szükségessé azt a rendeletet, melyet a napokban adott ki *Kolossváry* Dezső honvédelmi miniszter, s mely most érkezett meg *Aradmegye* törvényhatóságához.

A kérdéses rendelet újra megindította az állandó sorozó bizottságok működését, azon megszorítással azonban, hogy ezek a sorozó bizottságok csak olyan embereket fognak megvizsgálni, akiknek keresetképtelensége miatt a férfirokonok családfenntartói minőségben a póttartalékba áthelyezésre igényt nyernek, szabad ezenkívül sorozniok az osztrák honosságu állítasköteleseket, miután ezek nem tartoznak a magyar ujonejtutalékba.

A rendelet következtében Aradmegye alispánja elrendelte, hogy az utóállítások október hó 20-án, november hó 5-én és 21-én és december hó 5-én és 21-én az aradi várban fognak megtörténni.

A miniszteri rendelet így hangzik:

Aradvármegye közönségének. Több törvényhatóság felterjesztéséből a róli értesültem, hogy a folyó évi március 20-ról 23.500. szám alatt kelt körrendelet kibocsátása óta, amelylyel az állandó sorozóbizottságok működése beszüntet-

tett, jelentékenyen megszorodott azon katonák száma, akiknek tekintetbe veendő férfirokonai időközben keresetképtelenné váltak és így családfenntartói minőségben a póttartalékba való áthelyezésre igényt nyertek, de az állandó sorozóbizottságok sünetelése következtében az illetők férfirokonainak keresetképtelensége megállapítható nem lévén, a kedvezményben mindezekig nem részesíthetők.

Ennek következtében megengedem és elrendelem, hogy az állandó sorozó bizottságok a védtörvényi utasításban megállapított napokon, sőt esetleg, a hol szükséges a cs. és kir. hadkiegészítési kerületi és a m. kir. honvéd kiegészítő parancsnokságokkal egyetértőleg megállapítandó más napokon is működésüket újból megkezdjék. Újból hangsúlyozom, hogy az állandó sorozóbizottságok elé, — miután a folyó évi ujonejtutalék országgyűlésileg még nincs megajánlva, — magyar honosságu állítaskötelesek nem vezethetők, hanem ezen sorozóbizottságok csakis a védkötelesek tekintetbe veendő keresetképtelen családtagjait vizsgálhatják meg a védtörvényi utasítás I. része 57. §-a értelmében, keresetképtességük szempontjából.

De egyúttal megengedem, hogy ezen állandó sorozóbizottságok az osztrák honosságu állítaskötelesek közül azokat, a kiknek sorozóbizottság elé vezetése iránt a védtörvényi utasítás I. része 101. §-a értelmében megkeresés történt, megvizsgálhassák. Ezen osztrák honosságu állítaskötelesek sorozóbizottságai megvizsgálásának akadályát nem lehet, miután azok, mint osztrák állampolgárok a magyar ujonejtutalékba nem számítatnak be.

Budapest, 1903. évi szeptember hó 30. án. *Kolossváry*, honvédelmi miniszter.

Dálnoki-Nagy Lajos dr. alispán ezt a körrendeletet, mint értesülünk, annak különös hangsúlyozása mellett közölte az alája rendelt hatóságokkal, hogy a magyar honosságu állítaskötelesek, míg az ujonejtutalék megszavazva nem lesz, elő nem vezethetők.

Nászút a — börtönbe.

(A szélhámos és az uralkodószöny.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 10.

Csak az élet produkál olyan különös regényt, aminő most megtörtént Budapesten. Főszereplői: egy rovott multu, börtönben ülő gonosztevő s egy fiatal urilány, aki mélységes szerelmében mindenét, még saját magát is felfáldozta a férfiert, ideáljáért.

Feldbauer Fülöp, a szóbanlevő férfi, valóssággal félelmetes alakja volt a szélhámosok világának. A legfurfangosabb csalásokat követte el s becsapott mindenkit, aki szerencsétlenségére összekerül vele. Legutolsó áldozata *Pomozy* Sándor háztulajdonos volt Ujpesten. *Feldbauer*, aki rendszerint doktor jurisnak, ügyvédnek s egy ízben még képviselőnek is kiadta magát, a háztulajdonos előtt, kivételesen szerényen csak ügynökképpen szerepelt, mert ez leginkább illett a tervéhez. Sikertől rávennie *Pomozy*t, hogy adjon át neki két váltót eszközpótlás céljából. Szerzett is pénzt, de nem adta át megbízójának, hanem még a váltókat is perelte. Ilyenformán több ezer korona erejéig megkárosította *Pomozy*t. Ez följelentést tett *Feldbauer* ellen s akkor derült ki az ügynöknek sok más szélhámosága is.

Az ujpesti háziur följelentése még át sem került a rendőrségtől az ügyészségre, amikor már börtönbe került *Feldbauer*. Ugyanis egész sereg óvadéksikkasztás derült ki rá. Ezért a budapesti büntető-törvényszék egy esztendői börtönre ítélte, a melynek kitöltését meg is kezdte.

A károsultak örültek, hogy ha már a pénzüket elvesztették, legalább az igazságszolgáltatás ökle lesújtott *Feldbauer*re; de annál inkább siratta a foglyot egy bájos urilány, *B. Etelka*, aki jómódu, tisztességes fővárosi ke-

reskedő gyermeke. *B. Etelka* teljes hat esztendő óta szerette odaadón a férfit, akit diákkora óta ismert. Mikor börtönbe került a fiatal ember, a leendő após kijelentette, hogy leányának le kell mondani róla. *Feldbauer* Fülöp azonban nem akart ebbe beleegyezni. Es érdekes, hogy mivel támogatta a kérését. Megüzente az apának, hogy ő csakis a leány miatt került a börtönbe. Valamikor tisztességes, de földhözragadt szegény fiú volt s önértetét bántotta, hogy nem tudja eltartani a leányt. Miután állást nem tudott kapni, mindenáron pénzt akart szerezni, hogy ne szoruljon reá az apósára. Eközben tévedt le a tisztesség útjáról, amit levelekkel, irásokkal be is bizonyított a leendő apósá előtti. Ez azonban mégsem hajlott a kérésére. S erre a mult hét végén levelet írt a börtönből *Feldbauer* Fülöp és így végezte sorait:

— Agyonlövöm magamat, ha *Etelka* az enyém nem lesz.

A leány apja látva, hogy a leánya valósságosan beteg lett bánatában, végre engedett s fölkereste *Körmendy* Lajos ügyvédet, ki kérést adott be az igazságügyminiszteriumba. Folyamodásában szóvá tette, hogy a leánynak az orvosok bizonyossága szerint is életébe kerül, ha nem mehet *Feldbauer*hez és kérte, hogy függeszszék föl a fogolynak szabadságvesztését legalább annyi időre, míg az esküvő megtörténik.

A királyi ügyész ugyan ellenezte a szabadonbocsátást, de a miniszteriumbeli urak szívet meglágyította a megható eset és megadták az engedelmet az esküvőre. Ez az első eset az új bünvádi perrendtartás életbeléptetése óta, hogy jogerősen elítélt bűnös házasságkötés céljából kibocsátanak börtönből.

B. Etel képviselője tegnap reggel vitte le a minisztériumból *Geguss* Gusztáv főügyészhez az engedelmet. *Geguss* értesítette róla *Selley* Barnabás ügyészt, ki nyomban elrendelte a *Feldbauer* kibocsátást. Délután Kiszalud László felügyelő utnak eresztette a vőlegényt az Alkotmány-utcai börtönből egy fogházor és egy detektív kíséretében, akik mint a férfi tanui szerepeltek a házasságkötésnél. Ez annak rendje és módja szerint megtörtént az anyakönyvi hivatalban.

Miután a hivatalos szertartás véget ért, az ifjú pár nászutra ment, de nem Velebcéne, hanem csak az Alkotmány-utca. Ott is csak a börtönig ment a menyasszony, amivel a rövid nászut véget ért. Délután megengedték neki, hogy félórai látogatást tegyen újdonsült férjénél, akitől megnyugodva távozott. Ma már *Feldbauer* Fülöp is jókedvű és azt mondta, hogy most már könnyű szívvel leüli hátralevő büntetését s megjavulva tér vissza a családi tűzhely mellé.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora.

Vasárnap: Délután: Nőemancipáció, bohózat. Este: Sárga csikó, népszínmű. (Páratlan bérlet.) Hétfő: Drótostót, operette. (Páros bérlet.) Kedd: Ocskay brigádéros, színmű. Rákóczi emlékének díszítésére. (Páratlan bérlet.) Szerda: Délután: II. Rákóczi Ferenc fogsága, színmű. (Ifjúsági előadás.) Este: Görög rabszolgá, operette. (Páros bérlet.) Csütörtök: Drótostót, operette. (Páratlan bérlet.) Péntek: Fifi, operette. (Páros bérlet.) Szombat: Fifi, operette. (Páratlan bérlet.)

* Ahol unatkoznak. Színházi ünnepszámra vette a közönség a ma esti előadást, mert első fellépő volt *Maár* Julia asszonynak, a boldog emlékeztető Bács Károly feladásának, aki végre visszakerült a színpadra, az aradi színpadra, a hol annyi sikere volt márs melyre régóta visz-

szavárta őt a közönség. A legjobb vigjátéki anya-színésznők közül is a legkiválóbbat szerette meg Bácsnéban az aradi színház s így ez a szerződés nemcsak annak az erkölcsi kötelezettségnek válik javára, melyet az aradi színház és az aradi közönség a művészről írt s a szerencsétlen sorsu Bács Károly iránt érez, hanem javára van a társulat s így az előadások erejének is. Konstatáljuk, hogy Bácsné művésze ma is azon a magas fokon áll, melyen az ő színpadi múltjának sikerei alapszanak, sőt játékaiba, mozdulataiba és minden szavába bizonyos vidámságot, élénkséget, lelkébe pedig bizonyára derűt öntött a színpadhoz való viszonzatérés. Ez a benyomásunk mai első fellépéséről, midőn a közönség nevében szívélyes örömmel üdvözljük őt az aradi színpadon. Ő volt természetesen az előadás központja, őt ünneplte legkitüntetőbben a közönség, mikor virágcsokorral kezében a színpadra lépett. Az ő jelenése után zudult föl a taps legerősebben nyílt színen és felvonások után. Bácsné mellett igen szép sikere volt Aranyossy Jankának, aki különösen az első felvonásban igazán briliáns játékot produkált. Klasszikus alak volt Gazdy Aranka; játékának legnagyobb dicsérete, hogy az ellentétekben párhuzamosan tudott haladni az autagon-szereppel. Egyébként az előadás valamennyi szereplője jól játszott s így a Pailleuron-darab minden részletében kellően érvényesült. (a.)

* **A vasárnapi előadások.** Holnap, vasárnap két előadás lesz a színházban. Délután a *Nőemancipáció* című énekes bohózat kerül színre, amely az elmúlt szezonban sok sikert aratott a fővárosban és Aradon is. E. y. k. legpompásabb jelenete a darabnak az a toborzó, amelyet Rózsa Lili lejt el huszárhadnagy uniformisban, s melyet az előző előadásokon többször is meg kellett ismételnie. Este Csepreghynek örökbecsű népszínműve *A sárga csikó* kerül színre, a melynek gyönyörű népdalait Karácsonyi Mariska és Békessy Gyula éneklék.

* **Rákóczi emlékezete.** A kuruc idők dicsőítésére szánt keddi előadás közzenéiből, amelyek a legkiválóbb kuruc zeneszerzeményekből vannak összeválogatva, a zenekar sürűn tartja a próbákat. Az *Ocskay brigadéros* első felvonásában előforduló „Hej Rákóczi” kezdetű dalt Békessy Gyula fogja énekelni tárogató kísérettel. Az Ocskay brigadéros ezúttal a következő szereposztással kerül színre: Ocskay: Könyves, Tisza Ilona: Gazdy, Szörényi: Békés, Jávorka: Bónis, Palócz: Polgár, Dili: Göcz Aranka, Tarrics: Békessy, Ocskay Sándor: Simon, Pijber: Mariházy. Szerdán délután ifjúsági előadásul nem mint tévesen jelezve volt Ocskay brigadéros, hanem *II. Rákóczi Ferenc fogsága* kerül színre. Erre az előadásra a jegyek a Révész-féle könyvkereskedésben kaphatók.

* **Fifin.** A színház legközelebbi ujdonsága, mint már jeleztük, *Schwimmer* Aurélnak a fővárosban nagy sikert aratott operettje, a *Fifin* lesz, amelyre lázasan készül a színház énekes személyzete. A főbb szerepeket Rózsa Lili, Bejczyné, Polgár, Bónis, Békessy, Német és Furedi játsszák. A szerző ma levélben arról értesítette Zilahy igazgatót, hogy a pénteki bemutatóra Aradra érkezik.

* **A drámai személyzet Makón.** Az aradi színtársulat drámai személyzete a jövő héten pénteken és szombaton, amikor az operetszemélyzet a *Fifin* operettben lesz elfoglalva, a makói színpadon fog vendégszerepelni. Az egyik estén a *Folt, a mely tisztit* kerül színre.

* **A drótosztó hétfői előadása** iránt, amiben Zsuzsi szerepét ezúttal először fogja Zilahy énekelni, rendkívüli érdeklődés mutatkozik. A darab, amelyet eddig is mindig zsúfolt ház előtt adtak, s amely a Magyar Színházban hónapok óta szakadatlanul műsoron van, Zilahy közreműködésével bizonyára csak növekedni fog hatásában.

* **A Király színház megnyílik.** Egy fővárosi estilap jelenti: *Bedlhy* László, a Király Színház igazgatója tegnap megkapta színházának játékengedélyét. Az ünnepélyes megnyitás október 22-ike táján lesz.

Árverés egy képviselő hagyatékára.

(Görgey Gyula birtoka.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 10.

A lippai járásbírósnál nevezetes árverést tartottak ma: a lippai kerület volt országgyűlési képviselőjének, Görgey Gyulának vagyona került újra; ezerháromszáz holdas szép temesi birtok, a mely most felaprózódik a vevők kezén.

Görgey Gyula orsz. képviselő már életének utolsó éveiben nagy anyagi zavarokkal küzdött. Halála után oly nagy számmal jelentkeztek a hitelezők, hogy a temesvári kir. törvényszék Görgey Gyula hagyatékára csődöt rendelt el.

A csőd-eljárás során, ma tartották meg a lippai járásbírósnál az árverést Görgeynek Ném. Remetén levő földbirtokára. Az egész birtok 1300 hold, szép kastéllyal és kilenc hold szőlővel. A hitelezők közül az aradmegyei takarékpénztár 14,000 korona, az Aradi Első Takarékpénztár 5000 korona, a Pesti Magyar kereskedelmi bank 14,900 korona, a temesi agrár takarékpénztár 39,000 korona erejéig, egyes magánhitelezők szintén nagyobb összegig voltak érdekelve.

Az árverés nagy érdeklődés mellett folyt le s annak eredményeül a birtokot 526,000 koronáért több hidegkúti sváb gazda vette meg. A licitálásban részt vett Löbl Gyula, az aradi Löbl és Bing cég főnöke, aki fölment 506,000 koronáig, de azután félreállott. A birtok jóval felül a bírói becslés összegén kelt el.

Az érdekelt takarékpénztárak és egyéb hitelezők követeléseit teljesen megtérülnek az árverés eredményéből.

A nagyérdeklőségű árverésen az Aradi Első Takarékpénztár részéről Ottenberg Tivadar vezérigazgató és Müller Károly ügyész, az Aradmegyei Takarékpénztár részéről Ring Géza vezérigazgató voltak jelen.

A csatorna-társulat közgyűlése.

(Megfeneklett tárgyalások.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 10.

A Nádormalom-csatornatársulat ma délelőtt közgyűlést tartott, melynek sorrendjén egy, a társulat tagjait közelről érintő anyagi kérdés rendezése szerepelt. Ezen a közgyűlésen kellett volna ugyanis megállapítani azt a hozzájárulási arányt, melyben az egyes tagok a társulat különbözőféle dologi és személyi kiadásainak fedezéséhez hozzájárulni kötelesek.

Elevenbe vágó kérdés ez, s bár hosszúra nyúló vita volt kilátásban, a közgyűlés szokatlanul rövid idő alatt ért véget, mert mindjárt a közgyűlés elején oly határozottan és élesen domborodtak ki az ellentétes nézetek, hogy a sok szó semmivel sem fogja előbbre vinni az ügyet, ezért aztán hamarosan be is fejezték a tárgyalást.

A közgyűlést ma délelőtt tartották meg az aradi kulturmérnöki hivatal helyiségében Králitz Gyula kir. tanácsos elnöke alatt. A kulturmérnökség részéről jelen voltak Katona Béla főmérnök és Hahn Alajos kir. kulturmérnök. A tagok közül megjelentek: Barkassy Kálmán, Dittfurth Nándor báró, Kokas József, Erkel János, Karton Aladár, Rácz István, Posszert Ferenc, Kádár József, Tagányi Sándor, dr. Lukácsy Lajos és Löwy Márk, a társulati tisztviselők részéről pedig Králitz Lajos dr. ügyvéd, társulati ügyész és Csepreghy Mihály társulati mérnök.

A közgyűlési tárgysorozat első pontja annak a kulcsnak a megállapítása volt, melynek

arányában a társulati tagok a társulat kiadásainak fedezéséhez hozzá járulnak. Rövid vita után az elnök konstataulta, hogy megállapodás létre nem jöhet. Most már Aradmegye alispánja lesz a törvény értelmében hivatva a hozzájárulási kulcsot megállapítani. Elhatározta a közgyűlés, hogy megindítja az eljárást oly irányban, hogy a csatorna mentén fekvő községek itatók és usztatók felállítására kényszeríttessenek.

Végül tárgyalás alá került még Solymossy Lajos bárónak egy érdekes indítványa. Azt indítványozta Solymossy báró, hogy a társulat osztassék ketté s az apateleki malomtól felfelé eső malmok hasonlóképen külön társulattá alakuljanak át. Az indítványozónak az volt a nézete, hogy ezen megosztás által a két külön társulat sokkal gazdaságosabban fejtheti meg azokat a feladatokat, melyeket most a nagy egységes társulat nehezkesen és lassan heven tud megoldani. Az indítványt, mely

A közgyűlés egyhangulag ellene nyilatkozott a kettéválasztásnak és az indítványt elvetette.

TANÜGY.

(—) Magyar tanítók Romániában. A Szent-László társulat tanítókat keresett a romániai tigrvesti és pitești rom. kath. magyar iskolákhoz. A közoktatási miniszter ajánlatára kinevezte Rottár Emilt Déváról és László Gyulát Nagypestényből. Mindkét állással 2000 frank fizetés és öt évente 200 korona pótlék jár. Az illetők tagjai maradnak a magyarországi tanítók nyugdíjintézetének.

Almási Lola ékszerei.

(A tolvaj színész meséje.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 10.

Egy budapesti lap ma hosszabb cikkben foglalkozik avval a nagyszabású ékszeroltvajjal, aki Andrássy György grófnét a vasuton, Lajos viktor főherceget pedig Abbáziában meglapta, s közben felemlíti Almási Lolát is, az aradi színház tagját. A tolvaj ugyanis, mikor a detektívek rájöttek a lopásra és az ékszereket megtalálták nála, arra hivatkozott, hogy az ékszereket barátjától, Almási Lolától kapta.

Az említett cikk különben így hangzik:

Nem a rendőrség hibája, hogy Nagylaki Csócsa György csak Pólaban került hurokra. A felfurios tolvaj szeptember huszonötödikén lopta már meg gróf Almásy Györgyné Zichy Lenkét, de a grófné csak harmincadikán emelt elene panaszt, akkor, amikor tőketerebesi birtokáról visszaérkezett a fővárosba.

A főkapitányságon a tolvaj kinyomozásával Plachy István és Rózsa detektíveket bízták meg. A két ügyes rendőr már előzőleg, rendes ellenőrzési szemléjük alkalmával özvegy Freund Richárdné nagydiófa-utcai zálogházában értékes antik-ékszert látott. A holmi már akkor fölkelte a gyanút bennük, de mert az ékszereket akkor még nem kereste senki, nem kutatták az eredetét. Most azonban reáemlékezett a tárgyakra s ismét fölkeresték Freundné üzletét.

— Az ékszerek már nincsenek nála — mondotta nekik a zálogos. Rothmann Simon, az Országos Zálogkölcson intézet József köruti fiókjának becsüese mind kiváltotta.

Plachy és Rózsa előfogták Rothmann, a kiről a főváros ékszerészei beszélik, hogy melékfoglalkozásképpen zálogjegyekkel és elzálogosított tárgyakkal kereskedik. Rothman a detektívek kérésére megmutatta a tárgyakat s elmondta, hogy a zálogjegyet kétszáz koronáért megvette Nagylakitól. A színész, aki azt állította, hogy ő a Magyar Színház tagja, azóta nem volt nála.

A detektívek később visszatértek a grófné komornájával, hogy azzal agnoszkáltassák a lopott ékszereket. Mire visszajöttek, Rothman

a tárgyak helyett egy nyolczszáznegyvenkilenc koronás zálogjegyet mutatott nekik. Míg a detektívek távol voltak, Rothman az ékszereket a saját üzletében elzálogosította.

— Éppen most járt itt Nagylaki — beszélt a meglepett detektíveknek. Szemrehányást tettem neki, hogy mért hozott nekem lopott holmit. Azzal védekezett, hogy neki az ékszereket a barátja, Almási Lola adta. Bizonyosságul rámutatott az egyik gyűrűre, a melybe az van bevésvé: Emléke Almási Gyuritól.

A detektívek Nagylaky kőfaragó-utca 8. szám alatti lakására mentek. A legény nem volt otthon. Másnap reggel újra keresték. A lakásban anyja és a nővére aki vidéki színésznő, éppen csomagoltak. Utra készültek.

— Hol a fia kérdezték a detektívek az anyjától.

Tegnap reggel óta nem láttuk — felelték az asszonyok. De két sürgőnyt kaptunk tőle.

Az egyik táviratot Nagylaky délután két óra öt perczkor adta föl, amikor Rotmanról megtudta, hogy a rendőrség a nyomában van. Ez volt benne: Váratlanul el kellett utaznom. Harezkodjatok el azonnal.

A király, ainek táviratát este hét óra után adta föl. Ebben azt üzenté az asszonynak: Kérjétek nekem sürgős ügyben tizennégy napi szabadságot.

A tolvaj színész egérutat nyert s még az nap este Abbáziába utazott. A detektívek tovább nyomoztak s konstataáltak, hogy Nagylaki az Országos zálogkölcsön-intézet üllői-úti és Ferenciek-terén levő üzletében is több lopott tárgyat zálogosított el.

Minden valószínűség szerint ő lopta el Ferdinánd bolgár fejedelem evőeszközeit is, a melyek ugyancsak a vasuton tűntek el. A rendőrség azt hiszi, hogy ezeket a tárgyakat egy budapesti orgazdájánál értékesítette.

A tolvaj színészt, aki tudvaleg egy leguőbb vasuti díjnak volt, a magyar államvasutak igazgatósága több súlyos fegyelmi vétség miatt elcsapta.

Az édes anyja, mikor a rendőrségen kihallgatták, természetesen menteni igyekezett elzúllított fiát. Azt beszélt, hogy a fiát egy kis színésznő ismerőse vitte bűnre, akire igen sok pénzt kellett költenie. Ez a színésznő nem Almási Lola.

Eddig a cikk. A valóságot megtudandó, egy munkatársunk ma fekereste Almási Lolát, aki nagy meglepetéssel olvasta a hírekre vonatkozó részét.

— Mi igaz ebből? — kérdezte tudósítónk.

— Képzeltető, hogy mennyire fel vagyok háborodva — felelte Almási Lola. — Nem igaz egy szó sem az egészből. Nem is láttam soha, nem is hallottam soha erről a Csószról.

A szép Lola, aki Barabás Béla Erzsébet-köruti házában lakik, olyan kijelentést tett ezután, mely egészen stilszerű. Ujságírói riportban az ilyen intím jellegű kijelentéseket nem szokás nagyon visszaadni, de a jelen esetben fel vagyunk mentve a sablón alól, mert ez a kijelentés mása annak a mondásnak, mely Almási Lola házigazdájának, Barabás Bélának annyi affért szerzett.

A szép Lola ugyanis ezt mondta:

— A fene egye meg őket!

Hihetőség Almási Lolának ezért nem lesznek afférai s talán meg sem kell követnie azokat, akiket a fenének ebédül szánt, de ez a rövid és határozott cáfolat azt hisszük, teljesen meg fogja dönteni azt az állítást, hogy az ékszerek Almási Lolától kerültek volna a tolvaj színészhez.

EGYESULETI ELET.

(*) A Jókedv asztaltársaság vasárnap este hét órakor ünnepi meg október hatodikát Schriffert József vendéglőjében. Az ünnepi beszédet Zeley Kálmán tartja, több asztaltársasági tag pedig szavalni fog. Ezen ünnepélyre úgy a tagokat, mint a közönséget meghívja az elnökség.

Sztrájkoló tanítójelöltek.

(A preparandisták esküvése.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 10.

Különös, de nem szokatlan sztrájk tört ki a napokban az esztergomi érseki tanítóképzőben. A harmad és negyedévesek, vagy hatvanan, sztrájkolnak s nem mennek az előadásra, mert az önképzőkori elnökválasztást a tanári kar egyik tagja, aki az önképzőkör vezéralnöke, megsemmisítette.

Az ifjuság jelöltje 53 szavazattal lett elnök a vezéralnök 9 szavazatot kapott jelöltjével szemben s mégis az utóbbit jelentette ki a vezéralnök elnöknek. Az ifjuság memorandumot nyújtott be, amelyben kijelenti, hogy addig nem megy az előadásra, amíg a sérelmet nem orvosolják. Pénteken a harmad és negyedévesek közül csak hatan jöttek az előadásra.

A tanári kar Walter Gyula dr. praelátus egyházmegyei tanfelügyelő elnöklete alatt konferenciát tartott, amelyen elhatározták, hogy szombaton az ifjussággal a tanintézetben személyesen fognak tárgyalni, amikor azok élőszóval fogják sérelmeiket előadhatni.

A sztrájkoló diákok gyűlést tartottak, melyen elhatározták, hogy az önképzőkori szabályoknak érvényt szereznek s azt csorbítani nem engedik.

Ujabban jelentik, hogy a sztrájkolók száma 60-ról 80-ra növekedett. A növendékek újabb panasszal hozakodtak elő Keményffy Kálmán tanár ellen, akire tulszigorú bánásmódja és illetlen, goimba kifejezéseiért haragusznak. Kijelentették, hogy amíg Keményffy tanár az intézetben lesz, nem járnak az iskolába.

A tanári kar kimondotta, hogy a zavargókat megkövetésre itéli és felhívta az ifjúságot, hogy látogassa az előadásokat, mert különben kizárják valamennyit az intézetből.

Az 'téletet Walter praelátus hirdette ki, s az ifjuság zajos abcugolással fogadta.

A diákok a Hymnuszt énekelve járnak be az utcákat. Ma elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek a hercegprimáshoz és a közoktatásiügyi miniszterhez. Ma különben táviratilag fordultak a miniszterhez, kérve Keményffy tanár elmozdítását.

A tanulók estefelé kivonultak a konviktmetébe, és ott megesküdtek, hogy együtt tartannak.

Pör egy kortesvers miatt.

(Kibékülés a bíróság előtt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 10.

Említettük már, hogy a legutóbbi általános képviselőválasztásokból kifolyólag egy kortesvers miatt keletkezett egy becsületsértési pör, melyben a vádlott Bayer György kisjenői gyógyszerész, a panaszos pedig Lázár Zoárd dr. ügyvéd, a kisjenői függetlenségi párt volt képviselőjelöltje, aki Bánhidy Antal báróval szemben alig néhány szavazattal maradt kisebbségben.

Már ez a pör is eléggé mutatja, hogy a kisjenői választókerületben milyen ekeseredett hangulat uralkodhatott. Ennek a tüzes hangulatnak a szülőtte volt az a kortesvers, melynek ele Lázár Zoárd dr. ellen irányult. A kortesvers egy passzusa annyira szokatlanul durva sértést tartalmazott Lázár Zoárd ellen, hogy perbe fogta a vers szerzőjét becsületsértés miatt.

A szerzőségért a felelősséget Bayer György kisjenői gyógyszerész vállalta el.

Ma került az ügy tárgyalásra Fábán Lajos dr. táblai bíró elnöklete alatt az aradi törvényszéken. Bayer a bíróság előtt kijelentette,

hogy a versnek nem ő szerzője, s a felelősséget még a választások után mindjárt, az akkori izgalmas hangulat hatása alatt vállalta el. Kijelenti azonban, hogy a mennyiben Lázár Zoárd dr. sértve érezné magát azon tette által, hogy a szerzőséget elvállalta, ezért őszinte sajnálkozását fejezi ki.

Volt a pernek egy másik vádlottja is: Molnár Cs. József simonyifalvai gazda, egy jóízű, igazi magyar típusu ember, aki szintén vállalta a szerzőséget. Ő róla mondták, hogy ő a verset több helyen énekelte, s hogy ilyen módon a becsületsértő kifejezésektől hemzsegő költeményt nagyobb körben is terjesztette.

Molnár Cs. József a mai tárgyaláson előadta, hogy csatlakozik a Bayer által mondotakhoz, egyben kijelenti, hogy ő már egy ízben bocsánatot kért Lázár Zoárdtól. Ha azonban Lázár Zoárd ennek dacára sértve érezné magát azért, hogy a szerzőséget elvállalta, kész újból is bocsánatot kérni.

Mindkét vádlott azt is kijelentette, hogy a teljes elégtétel kedvéért a felmerült ügyvédi és egyéb perköltégeket magára vállalják.

Lázár Zoárd dr. ezek után kijelentette, hogy a panasztól eláll.

A bíróság erre természetesen beszüntette az eljárást úgy Bay r, mint Molnár Cs. József ellen. Ilyenformán békés akkorddal végződött az a harc, mely eleinte öldöklő fegyverek zájában indult meg.

Az aradi üzletek betörője.

(Elfogatás a Kelemen-téren.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 10.

Az utóbbi időben egész sereg betörés történt Aradon. Egy éj folyamán betörték a dohány nagyáruhába, s három más üzletbe, másnap egy henteshez, legutóbb a Czukor-féle fa-telepre s ezenkívül más helyekre is. A rendőrség nagy buzgalommal látott neki a nyomozásnak, s ma már meg is van az eredmény. Elfogtak egy veszedelmes betörőt, akire a hentes üzletbe történt betörés rá van már bizonyítva, emellett valószínű, hogy a többi eseteknél is vagy mint tettes, vagy mint bűnrészes szerepelt.

Másnap reggel, mely a Kelemen Pál Fábán-utcai hentes üzletébe történt betörést követte, a rendőrség már tudta, hogy ki a tettes. A betörő a hentesből lopott nagymennyiségű szalonna egy részét a külvárosokban eladta korán reggel, mielőtt még a betörést felfedezték volna. Rajta nem csiphették, de megállapították a személyleírásból, hogy a szalonnát Duma Ferenc árulta, aki a napokban szabadult ki az aradi fogházból, hol hat hónapot ült betörés miatt.

Duma kézrekerítésére mindent elkövetett a rendőrség. Számos polgári ruhába öltözött rendőr kutatott utána, s mind szűkebbre szorult körűle a csapda. Ma már biztosra vették a rendőrségen, hogy hamarosan megcsipik, s este sikerült is. A Kelemen-tér egyik kereskedésében elfogták Duma Ferencet.

A betörőt a rendőrségre vitték, hol Green Nándor tb. főkapitány, a nyomozat vezetője kihallgatta. A hentesnél történt betörést beismerte, más irányban is tett valamást, ez azonban egyelőre a nyomozás titka.

Erdekes, hogy a betörő arra kérte a rendőröket, hogy ne bántsák, inkább elmond mindent. Ugy látszik, a multjában már szerepel egy pár ütle.

Dumán kívül más betörők is kerültek a rendőrség kezébe. A gyár-utcai Czukor-féle fa-

telep egyik lakásába hatoltak be a mára virradó éjjel. Itt nagyon furcsán jártak, mert a rendőrség ugyszólván munka közben fogta el őket. Antal Imre, Antal Iona és egy Petrovics nevű egyén a betörők, k.k. Antal Ilonának Ilona utcai lakásán osztották fel az ellopott zsákmányt, mikor rajtuk ütöttek a rendőrök.

Az elfogatások következményeképpen előreláthatólag még több fogása is lesz a rendőrségnek, mert a betörőknek bizonyára büntérsaikk és orgazdák vannak.

SPORT.

+ Az aradi tornaegyesület vasárnap délután két órakor a lyceumi torna és játszótéren tornagyakorlatokat: futást, diszkosz és gerelyvetést és füles labda játékot tart.

Bajba került házvásárlók.

(Bírság az eltitkolt vételár miatt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 10.

Lapunk hírovtában vasárnaponként egy szürke, de egyébként elég érdekes közlemény szokott megjelenni. A címe „Birtokcsere” és ebben közre szoktuk adni, hogy az elmúlt héten milyen ingatlanok cseréltek gazdát, mennyi összegért.

Az aradi telekkönyvi hivatal eme közzétett statisztikája most egy kellemetlen kihágási ügy keletkezésének volt az okozója.

Mult vasárnapi számunkban közöltük, hogy „Medveczky Ede és neje, Lovász Aranka eladják az aradi 331. számú telekjegyzőkönyvben felvett Wesselényi-utcai 2. számú házat 16000 koronáért báró Jósika Gyuláné Késmárky Teréznek.”

Az eladás tárgyát képező Wesselényi-utcai épület igen csinos, kényelmes uriház. A nagy, szép szobák, a tágas udvar s az imponáló külső a házat elég értékessé tették.

A ház tulajdonosa tehát az épületet, melyet legalább is 40—50 000 koronára becsülték a hozzáértők, eladta 16.000 koronáért. Így mondja ezt az aradi telekkönyvi hivatal hivatalos közleménye.

Amde az aradi pénzügyigazgatóság, mikor lapunkban olvasta a hírt, kételkedett a vételár valódiságában s gyanút merített, hogy itt vétel eltitkolásról van szó. A pénzügyigazgatóságnál ugyanis meg vannak győződve, hogy a ház nem 16 000 koronát, hanem legalább is még egyszer annyit ér s lehetetlenségnek tartották, hogy Medveczky tényleg csak 16.000 koronáért adta volna el házat.

A pénzügyigazgatóság erre elküldte egy pénzügyőri közegát a telekkönyvi hivatalba, hogy meggyőződést szerezzen, vajjon nem csuszott-e sajtóhiba a lapunkban közölt hirbe?

A pénzügyőri közeg kérésére a Martinu Gábor telekkönyvvezető előmutatta a telekkönyvi átírás alapjául szolgáló eredeti szerződést, melyből a pénzügyőr megállapította, hogy a ház vételáraként tényleg 16.000 korona van feltüntetve.

A pénzügyigazgatóság erre illetékügyi kihágás címén megindította az eljárást a szerződő felek ell-n. Akadt is egy ügynök, aki ki jelentette, hogy a ház vételára nem 16.000 hanem 40 000 korona volt, amit onnan tud, mert ő már meg volt bízva, hogy a ház eladásánál közrejárjon, s ekkor a tulajdonosok a ház legutolsó árát 40 000 koronában állapították meg. Véleménye szerint az alku ezen ár mellett létre is jött.

Érdekes tudni, hogy ilyen esetben rendkívül nagy bírságot kell fizetniük azoknak, kik a vételár eltitkolásában vétkesek. A fenn-

álló tételes pénzügyi törvények szerint a rendes illetéknek 48 százaléknak a tiszszerezés összegét kell fizetni azon összeg után, melyet a szerződő felek eltitkoltak.

Ez esetben 24.000 korona az eltitkolt összeg, mely után a rendes illeték tiszszerezését fogiák kivetni bírságképen. Ez a bírság pedig 10 320 koronát tenne ki, ha abból a pénzügyigazgatóság valamit el nem engedne, a mi sok esetben meg is szokott történni. Magamilljük végül, hogy Arad város kap az eltitkolt illetékből egy százalékot, tehát 1032 koronát.

Váljunk el!

(Az aradi aszfalt viszontagságai.)

Arad, október 10.

Arad az aszfaltbontás idejét éli. Az üstök vígan füstölnek az Andrássy-téren végig, a közönség vígan jár az új aszfalton, csupán az aszfalt makadám méla és nem tudja miért kell neki annyiszor elválni az anyaföldtől. Hallgassuk csak:

Aszfalt Makadám: Edes anyaföld. Rossz előérzetem van. Látom a szurkos üstöket felsorakozni, s ez azt jelenti, hogy a mi szerelmünknek vége szakad.

Anyaföld: Istenem, a szurok szagra én is úgy szurkolok.

Mekadám: Pedig oly szépen fekszem rajtad. Házasságunk egén nincs egyetlen repedés sem, s mégis felbontanak.

Anyaföld: De hat, édes Makim, miért?

Makadám: Minket örökké elválasztanak. Hol felszednek rólad, hol megint rádfektetnek. Egyszer a gázcsöveket helyezték el benned: felbontottak. Maskor vízvezetési csöveket furtak beléd edes: ismét felbontottak. Azután a villamos kábeleket húzták gyenge testedbe: újra felbontottak.

Anyaföld: De mit akarnak most?

Makadám: A napokban két ur sétált rajtam fel s alá és az egyik azt mondta, hogy a politikusok elvesztették a fejüket. En azt hiszem, ezeket a koponyákat keresik, azért turkálnak fel engem.

Anyaföld: Ez nem lehet. Nincs szükség a politikusok fejére, mikor hadparancssal kormányoznak.

Makadám: Halottam én egyebet is. Egy agrárius ur azt mondta, rá fog mutatni, hogy a nemzet ereje a földben van. Vajjon nem azért bontanak fel engem, hogy rá mutathasson az illető ur, arra amit akar?

Anyaföld: Ez már inkább lehetséges. De most legujabban háttérbe szorultak a gazdasági kérdések.

Makadám: Akkor csak egy oka lehet! Tegnap egy újság lap hevert rajtam, s én azon a következőket olvastam: „A vízvezetési szerződés mindenben kiszolgáltatja a várost a társulatnak. Nagyon furcsa, hogy ezt a szerződést így kötötték, s csak azt szerelnők tudni, hol van itt a kutya elásva?... Világos, hogy ezt a kutyát keresik benned, édesem.

Anyaföld: Igazad van, hisz éppen most akartam bevallani, hogy nem csak földnek, de anyának is érzem magam...

Mekadám: S most kell elválnunk! Jönnék már a csakányos emberek...

(—)

HIREK.

A Hymnus miatt a börtönbe.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 10.

Fölháborító katonai erőszakoskodásról értesít fiúmei tudósítónk.

Az eset oly hihetetlen, hogy okvetlen cáfolatra vár, mert ha a hír valódisága bebizonyosodnék, akkor végképpen meg kell rendülnie annak a bizalomnak, melyet a katonai szervezet becsületessége és tisztességébe eddig vetettünk.

A botrányos dolgot ezuttal a haditörvényszék követte el, de a sérelem maga csaknem olyan súlyos, mint a szegedieset. Katonáék, úgy látszik, hadat üzentek a magyar nemzetnek s a nemzetnek is ki kell huznia a kardját. Ha igaz ez a dolog, megtorlás nélkül nem maradhat.

Az eset részletei a következők:

Az „Arpád” nevű hadihajó az amerikai vizeken hosszabb tanulmányutat tett, melynek során eljutott New-Yorkba is. A hajó itt kikötött s a parancsnok, megengedte a legénységnek, hogy megtekintse a várost.

Ez alkalommal a legénység elhaladt az osztrák-magyar nagykövetség new-yorki palotájának háza előtt, s a tengerészkatona között levő magyar fiúk csodás örömmel látták, hogy a nagykövetség palotáján az osztrák zászló mellett ott leng a magyar zászló.

A magyar fiúk örömben feldobálták a levegőbe a sipkáikat és aztán mintegy belső megnyilatkozástól kényszerítve, mély áhítattal elénekelték Kölcsey Himnuszát.

Az „Arpád” aztán hazakerült a fiúmei öbölbe, s most hire jött, hogy a katonai törvényszék mindazokat a magyar fiukat, akik a Himnuszt énekelték, négy-négy havi börtönre ítélte.

— Személyi hírek. Molnár Viktor dr. temesmegyei főispán, Kabdebó Gergely alispán, Ferenczy Sándor tb. megyei főjegyző tegnap az ujaradi főszolgabírói hivatalban rendes vizsgálatot tartottak, a melynek során mindent rendben találtak, s végül a tapasztaltak felett elismerésüket nyilvánították. Mindhármán ma Aradon időztek és innét utaztak el Temes megyébe. — Institoris Kálmán polgármester néhány napig távol lesz Aradtól, mert a hegyaljai szőlőjében szüretel. Távolléte alatt hivatalában Kádás Kálmán főjegyző helyettesíti.

— Magyarok Nagyasszonya. Hazaszeretettől fakadt ünnepe lesz a holnapi vasárnapon a magyar katolikus világnak. Nemzetünk millénáris születésnapján, ezer éves történelmi múltunknak emlékére rendelte el ezt az ünnepet XIII. Leo pápa 1896-ban. Kevés nemzet dicsekedhetik a római szentszék részéről tapasztalt hasonló kitüntetéssel. Azáltal, hogy a római pápa a magyaroknak egy külön ünnepet engedélyezett, sőt a magyarok hagyományos Mária-kultuszához megfelelően ezt a napot Magyarok Nagyasszonya ünnepének nevezte el: nemzeti létünknek jogosultsága mellett tanuskodott; egy néptörzs ilyen ajándékban nem részesülhet. A minoriták aradi templomának mélyhangú nagy harangját ennek a Magyarok Nagyasszonyának tiszteletére szentelte fel Csák Alajos Czirják dr. rendfőnök. Bizonyára az volt a szándéka, hogy valahányszor bugó szavát hallja az ember, mindannyiszor a hazaszeretet lángja lobbanjon fel szívében: Magyarok Nagyasszonya, ne hagyd el nemzetedet!

— A cár nem megy Rómába. Rómából táviratozzák, hogy megbízható forrásból eredt hírek szerint a cárnak Rómába tervezett utazása a legnagyobb mértékben kétségessé vált.

— Szüret a Hegyalján. Arad félig a Hegyalján él mostanában. Minden második ember vagy maga szüretel, vagy van valakije, akinek a szürete foglalkoztatja. A közeli hegyekbe pedig megindul naponta a népvándorlás. A közönség reggel kimegy, este pedig szállós kosarakkal felmálházva tér vissza. A kilenc óra után érkező lovasutak pedig egyre szaporodnak, úgy hogy az utóbbi napokban egész karaván vonul végig a főtéren, ontva magából a

Hegyaljáról érkező közönséget. Ez még csak a szüret előtti mozgalom, mert az igazi hétfőn kezdődik: akkor nyílik meg az általános szüret a Hegyalján. Nehány év óta ismét megérdemli a szüret nevet, mert az amerikai szőlő teljesen visszavarázsolta a régi időket. Így azután a jókedv is megvan természetesen és a bőven folyó must fejében nem sajnálják a régi borokat elővenni. A vendégeknek mindenképpen jó a kedvük, a gazdák azonban lényeges összefüggésben van a termés eredményével. Az idén panaszra nincsen ok. Ha a mennyiség nem is éppen sok, annál jobbnak ígérkezik a bor.

— **A budapesti Deák-ünnep** A Deák ünnepeken képviselőház elnöke és alelnökei a következőkép lesznek képviselve: A fővárosban tartandó ünnepségen *Apponyi* Albert gróf házelnök a templomi istentiszteleten vesz részt. *Tallán* Béla alelnök a képviselőházból vezeti a képviselőket testületileg a Deák-szoborhoz és itt koszorút tesz le. *Daniel* Géza alelnök pedig a zalaegerszegi Deák-ünnepélyre vezeti a képviselőház küldöttségét.

— **A hevesmegyei felirat és Arad.** Ismeretes, hogy Hevesmegye törvényhatósága a király hadparancsa ellen állást foglalt s ezt közgyűlésén kifejezésre is juttatta. Az erről szóló feliratát pártolás és hozzájárulás céljából megküldte *Arad városának* is. A pártolást kérő átirat tegnap érkezett a városhoz.

— **Mangra és Lueger.** *Mangra* Vazulnak a nagyváradai gör. kel. román püspöki helynöknek megint alkalom nyílt tüntetni a magyarok iránt érzett rokonszenvével. Mint lapunknak táviratozzák, egyik nagyváradai hírlapíró ma látogatást tett nála s meginterjúvolta *Lueger* legutóbbi beszéde felől, melyben tudvalevőleg a nemzetiségeket akarta Bécs hirhéd polgármestere feltüzelní a magyarok ellen.

— **A románság** — válaszolt *Mangra* — nem kereshet támaszt a haza határain kívül. Kizártnak tartom, hogy *Luegerék* akcióját akárki is komolyan vegye.

A magyar cseh barátkozásról a szavaiban annyira megjavult püspöki helynök ezeket mondta:

A románok semmi esetre sem hajlandók a csehekkel egy hajóban evezni. *Mi bizunk abban, hogy a jövőben a románokat a magyarokkal egybeforvva találja.*

Hát így is legyen!

— **Házasság.** *Dolga* Milán temesvári gör. kel. szerb lelkész hétfőn délelőtt tíz negy órakor köt házasságot Aradon *Sztanity* Katica kisasszonnyal, *Sztanity* Mátyás utépítési vállalkozó leányával. A polgári házasságkötés után a szerb templomban esküvő lesz, déli egy órakor pedig a Központi Szálló nagytermében nász lakoma.

— **Pfuj Szegedin!** Ez a szeretetremóltó tendencia harsog egy németnyelvű levélből, amely az osztrák Scheibadból érkezett Szeged város hatóságához. A levél így hangzik:

Alt Szegedin von den Maros u. Teislusen fast vernichtet worden war, da war unser König der erste der Szegedin aus diesen Elend hob. Nun dankt Szegedin. Was hat Kossuth damals für Szegedin getan?

Pfuj Szegedin!

Ein ungar.

(Magyarul.) Mikor a Maros és a Tisza hullámai Szeged várost majdnem elpusztították, akkor királyunk volt az első, aki Szegedet nyomorából felszította. Most így közöni meg Szeged Kossuth mit tett akkor Szeged városáért? Pfuj Szeged! Egy magyar.

Erre az otromba levélre kár sok szót vesztegetni. Nyilvánvalóan hazugság, mintha magyar ember írta volna. Magyar ember nem képes ilyen kicsinylő bangan *Kossuth* Lajosról írni.

ni. Magyar ember tudja, hogy *Kossuth* az árvíz idején semmit sem tehetett Szegedért, mert hontalan volt. Végül azt is tudja minden jóvaló magyar ember, még ha németül beszél is, hogy Szeged nem Szegedin.

— **Nagy tűz Arad mellett.** A Zsigmond-házához tartozó, s közvetlenül az aradi határ mellett fekvő *Forray*-iratosi, *Leopold* Zsigmond-féle pusztán nagy tűz pusztított ma. Reggel kigyulladt egy szalmakazal, melyről a tűz átharapódzott a közel álló kazlakra. Az óriási lángnyelvek nagy gyorsasággal terjedtek úgy, hogy *negyven kazal gyuladt meg*, s teljesen le is égett. Utasról természetesen szó sem lehetett, legfeljebb a még nem égő kazlak megmentésére szorítkozott a munka. A tűz helyszínére, bár nem tartozik Aradhoz, négy tűzoltó ment ki. Nagyobb erőre nem volt szükség, mert ugys hiába való lett volna.

A kazlak még este is egyre égtek. A leégett takarmány biztosítva volt.

— **Halálozás.** Az aradi nyomdászoknak gyászuk van. Ezy derék, fiatal kartársuk, ifj. *Kolozsi Sándor*, az *Aradi Nyomda Részvénytársaság* betűszedője hunyt el ma reggel öt órakor 29 éves korában. Özvegye, szül. *Friedmann* Mariska, mivel öt hónapja élt házasságban, atyja, id. *Kolozsi Sándor*, mostoha anyja, nagy számu testvére és rokonai gyászolják. Mely megilletődéssel fogadták a gyászhiert kartársai is, kik a nyomdászegyesület választmányi tagját veszítették el benne. Temetése vasárnap délután fél négy órakor lesz a Demeter-u. ca 88. a. számú házból.

— **Az anyakönyvvezetők köréből.** A belügy-minisztérium vezetésével megbízott m. kir. minisztereinek Arad vármegyében az *apateleki* anyakönyvi kerületbe *Mirkutz* József okleveles jegyzőt, a *szapáriligetibe* pedig *Lippe* József okleveles jegyzőt anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki és *Mirkutz* Józsefet a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta. A belügy-minisztérium vezetésével megbízott m. kir. minisztereinek Arad vármegyében a *bokszegi* anyakönyvi kerületbe *Dénes* Miksa körjegyzőt irnokot, a születési és halotti anyakönyvek vezetésére szorítkozó hatáskörrel, anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

— **Magyarfaló főhadnagy.** *Igló*ról táviratozzák, hogy a katonai ell. nérvézi szemlén *Braun* főhadnagy beszédte az összes jelentkezőktől a katonakönyveket, kitépte a magyarnyelvű utasításokat és helyükbe *tót vagy német szövegűket ragasztott be.* A főhadnagy ellen óriási az elkeseredettség.

— **Hidavatás Budapestén.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Pest és Buda között ma nyitották meg ünnepélyes ceremóniával az ötödik hidat. Szegény Erzsébet-hid, még meg sem születte egészen, máris a holt-híret költözték; kigyótbekát kiabáltak rá, kétségbevonták az alhatatos voltát, ingadozónak mondták az alapját és szeszélyesnek a szilárdságát. S mint amint szeszélyes a hid, olyan csínytevő a természet is vele szemben. H-teken át tavaszi derű, meleg napfény mosolygott az égből. A kik megívót kaptak a hidavatási ünnepre, nyáriás bizakodással öltözték magukra a legszelebb ruhát. A hid környékén levő házak a tetőig lobogóüstöt öltöttek, a hid ljáróhoz lombokból és zászlókból díszes diadalkaput emeltek. És ima, mialatt tódulva sokasodott mindenütt a kíváncsi nép a szépen öltözött rendőrök kordonján kívül: egyszerre megeredtek az ég csatornái és gyönyörűséges őszi eső avarozott keresztelőlvízként a hidavatásba. Maga a hid impozáns nagyságban, mint valami érdekes látványosság, domborodik a Duna kéknek mondott habjai fölött. Az új hid világítására 14 darab ivilámpa szolgál, melyek stílszerű kandelaberekben vannak elhelyezve s úgy a hidnak uttestét, mint pedig annak hatalmas vasszerkezetét is fényesen megvilágítják. A hid két oldalán épült vámházak egyes

helyiségei izzólámpákkal vannak ellátva, a lánckamrában pedig az esetlegesen felgyülemelő viznek eltávolítására elektromosan hajtott szivattyúk szolgálnak. A hivatalos ünnep 11 órakor kezdődött, ekkor érkeztek *József* főherceg és *Klotild* főhercegné, akiket *Láng* Lajos miniszter fogadott üdvözlő b-széddel. A főherceg válasza után megnyomta a villamos gombot, mire lezuhant a kalapács és beverte az utolsó szegét. A főherceg ezután leült a sátorban előkészített asztalkához és aláírta a hidavatási okmányt; utána *Klotild* főhercegnő és a többi notabilitások hasonlóképen cselekedtek. Végül a főherceg zárt kocsiban áthajtatott a hidon, a tömeg gyalog követte. Fél 12 órakor véget ért az ünnepség és azóta a nagyközönség folyvást hullámkzik végig a hidon, amelyen a megnyitás után ingyen lehetett átjárni. A rossz időjárás megrontotta ugyan a megnyitás fényét, de nem rontott azon a lényen, hogy Budapest mátol fogva egy remekművel gazdagaob.

— **A érdem jutalma.** A királygyilkos katonatisztek ellen szót összeesküvés sem hozott új fordulatot a szerb politikában. *Sándor* király gyilkosait még most is dédelgetik Belgrádban, sőt a legújabb hír arra vall, hogy a király is hálás óhajt maradni a tisztek iránt, akiknek elvetemült tette szerezte meg számára Szerbia trónját. A legújabb hír az, hogy *Masin* ezredes a belgrádi dunai hadosztály parancsnokává nevezték ki. *Masin* ezredes tudvalevőleg öcsöce a meggyilkolt *Draga* királyné első férjének és ő volt a királyi pár ellen szót gyilkos összeesküvésnek vezetője és legfőbb végrehajtója.

— **Emlék-album egy szoborról.** A zilahi Vesselőnyi szobor leleplezésén tudvalevőleg Arad is képviseltette magát. Szilágymegye alispánja most *Aradnak* emlék albumot küldött, melyet a szobor leleplezési ünnepélye alkalmából szerkesztettek.

— **Meteor az időjárásról.** Meteor jelenti: Jelenleg óriási területen szétszórva két foltcsoport borítja a napot, amely csoportok valószínűleg az elmúlt havi napfogyatkozásakor keletkeztek. Az október 6-iki csomópontkor megindult borultatos és esős időt is egészen megváltoztatták, mintegy eltölva azt azon időre, amikor az ő hatalmuk nálunk megszűnik, azaz elfordulnak tőlünk, ami pedig 16. és 18-án következik be. Addig, ha egybe kezdenének a szétszóró részek tömörülni, hűvös, esős, szeles időt kapunk. Ha csendesen vannak: időnk melege, kellemes derült leend, míg ha még széjjelebb szóródnak, úgy viharos, zivataros, sőt jég-esős időt is kaphatunk, de mindez erős, meleg jelleggel. Ha a foltok elfordulnak tőlünk s helyükre nem jönnek mások, akkor 16. és 18-ika után következik be a most kimaradt hűvös és esős idő. Azért, aki még nem tartotta meg ezen ideig a szüretet, igyekezzék azt elvégezni, mert azt követő eg már nem lesz szüretelésre való idő.

— **Eljegyzés.** *Sárkány* Béla hírlapíró, a „Magyarország” belső dolgozótársa f hó 18-án köt házasságot Budapestén *Barach* Tercsi kisasszonnyal.

— **Tolvaj szökevény katona.** Ipolyság egy mulatóhelyén elfogta a rendőrség *Horák* Nándor katonaszökevényt, kit régóta keres a katonaság. *Horák* Sopronban szolgált és onnan szökött meg. Előbb századosának lakását alkutcsca felvitotta, azt kifosztotta s annak polgári ruhájában szökött meg. Elfogatásakor öngyilkosságot akart elkövetni, de tettét megakadályozták.

— **Birtokvásárló angolok.** *Eszék*ről jelentik a Magyar Távirati Irodának: A kormány megsemmisítette a bródi közbirtokosság határozatát, mely szerint a platenicai nemesi birtokot 2 millió koronáért *Herman* budapesti cégnek adják el, mely egy angol konzorcium nevében szerepelt, mint vásárló. Nevezett angol konzorcium ezek után Magyarországon szándékozik nagyobb birtokot szerezni.

— Játék a vaddisznóval. *Apatlekről* küldi tudósi önk ezt a különösen hangzó hírt: A község határában játszadozó gyermekcsereg egy bokor alatt megpillantott egy ott szunyadozó vaddisznót, a melyről persze fogalmuk sem volt, hogy milyen veszedelmes állat. Csintalan-ságukban elkezdtek a vaddisznót dobálni, botokkal szurkálni, míg a vadállat nagy röfögve felugrott s a gyermekek felé tartott. Éppen jókor érkezett egy arra jövő ember, a ki a gyermekektől elterelte a dühös állatot s beszorította egy ház udvarába. Ugy hírlik, hogy a vadkan *Solymossy Lajos* br. vadaskertjéből bitangolt el.

— Miatyánk ütlegekkel. A *Berliner Tagblatt*-nak írják *Schnocho* a következő esetet: Egy korcsmában négy ottani lakos kényszerített egy *Lewy* nevű zsidó betűszedő, hogy térdelve mondja el a Miatyánkot. Mikor a zsidó fiu vonakodott ezt megtenni, térdre szorították s addig ütlegették a míg az imádságot meg nem tanulta s utánuk nem mondotta. Addig azonban olyan sebeket ütöttek rajta kinzói, hogy még az nap meghalt. A csendőrség le-tartóztatta a négy bestiális embert.

— Mi van a porcukorban? *Pozsonyban* az utóbbi napokban több családban fordult elő megbetegedés az orvosok által meg nem állapítható, gyanus tünetek között. A megindított vizsgálat azután kiderítette, hogy a megbetegedés oka porcukor volt, amelyben nagyobb mennyiségű *üvegterméket* *vegyített* a lelkiismeretlen üzleti élelmesség. A megbetegedettek mindannyian ugyanabból az üzletről kapták a cukrot. Így tehát könnyen megtalálták a veszedelmes cukor árusát, aki egy nagy bécsi üzlet fiókjának vezetője. A megbetegedettek között van *Rust* német szinigazgató neje.

— Megszökött szerelmesek. *Ozveggy Reschny* Jánosné budai vendéglősné pár nap előtt két ségheseten tett panaszt a rendrségen, hogy *Sefánia* nevű 19 éves leánya, akinek egy *Mező* János nevű matróz udvarol, mert ő el-lenezte egybekelésüket, eltűnt. Egy levélben leánya azt írta, hogy elemésztte magát a kedvesével együtt s ne is keressesse őket az anyja. M. nap azonban *Reschny* észrevette, hogy a szekrénye, melyben pénzt szokta tartani, fel van törve s abból 1600 korona hiányzik. Dr. *Gábor Béla*, a vizsgálattal megbízott rendőrfogalmazó konstátálta, hogy a pénz a vendéglősné leánya vitte magával, a menyiben nem lett öngyilkos, hanem kedvesével együtt Bécsbe szökött. A rendőrség táviratilag intézkedett a szökevények letartóztatásáról.

— Egy nábob büntette. *Enyingről* írják: *Nagy György* világos pusztai dúsgazdag földbirtokos a Balatonra dülő birtokából egy részt fürdőtelep létesítésére parcellázva eladott, mely parcellák csak az ő birtokán át közelíthetők meg, mégis, midőn a hó 6-án délután egy ilyen parcellán telepített szőlő szüreteléséről szőlővel megakodva *Enyingre* két hajadon leányt és egy 13 éves inasgyereket meglátott, mert azok az ő birtokán vették utjokat, elfogta őket, ott a helyszínén jól elverte mindhármat s a közelben lévő csőszének és kocsisának segítségével kocsijára rakatva, beburcolta őket pusztájára. Közben lovai megbokrosodván, az inasgyereknek sikerült a kocsiról leugrani és megmenekülni, de a két leányt egy zárt istállóhelyiségben addig ver, míg csak képesek voltak kialtozni. A gyöngébb leány csakhamar el is ájult, mire azután a másikra támadt, ki a fején szenvedett ütések és ijedség következtében betegen fekszik szülőinél. A bántalmazásuk közben még sértésekkel is illette a különben tisztas polgárok gyermekeit. Miután a szegény leányokkal végzett, kihajtatta őket a pusztából és az elmenekült gyermek keresésére indult, ki *Enyingre* iparkodott, de a hajsza következtében kénytelen volt ellenkező irányban továbbmenekülni.

— Szélhámos ügynök. *Képes* János nagyváradi földbirtokos a napokban *Müller S.* kiosk-

jában csendesen itta délutáni kávéját. Szemben ült vele *Balázsházy Iván* s újságot olvasott. Elyszerre odalép a táviratkihordó s egy táviratot kézbesít *Képesnek*. A távirat Budapest-ről jött, benne ez állott: „Róna-utca 46. sz. alá küldj rögtön ezer koronát. *Balázsházy Iván*.” *Képes* meglepetten nézett, *Balázsházy* is elolvasta. A család nyilvánvaló volt. Rögtön elmentek a rendőrségre s jelentést tettek. A nagyváradi rendőrkapitányság táviratilag értesítette a budapesti főkapitányságot és kérte az ál *Balázsházy Iván* kinyomozását. Az inspekciós tisztviselő azonnal intézkedett, de arra a szélhámos már megugrott. A rendőrség megállapította, hogy az *Grünfeld Gyula* tiszabuzási születésű, 26 éves rovott multu ügynökkel azonos, aki *Balázsházy Iván* joghallgató néven a Rózsa utcában lakást vett fel, ő küldte a táviratot is, de megsejtette a veszedelmet, mert eltűnt. A rendőrség nyomozza.

— A jószívű csár. Az oroszok cárja jó ember, ezt már többször bebizonyította. Sokat tett a béke érdekében is, bár kevés eredménnyel, mert háboruk mégis voltak és lesznek is. Legutóbb tanujelét adta jó szívének, habár ismét nagyon sajátásgos módon. Meghallotta valahogy, noha ilyen hírekkel nem szokták a császárokat moleztálni, hogy azokkal a szerencsétlenekkel, akiket *Sachalin*-szigetre deportáltak, nagyon kegyetlenül bántanak. Ezt eltiltotta. *Olge* nagyhercegnő azonban tudatta vele, hogy a tilalom ellenére is gonoszul bántanak az emberekkel. Ezért a csár most e rendelet, hogy mielőtt a boldogtalánokat deportálják, *lefotografálják őket*. Meg akarja így állapítani, hogy milyen volt a fogoly az elszállítás előtt és milyen azután, ha valamikor megszabadul. A fénykép legyen eszerint árulója a kegyetlenségnek. Tekintve, hogy a szerencsétleneket rendszeren husz évre deportálják, kissé akadémikus értelme van a csár jószívűségének.

— Birtokcsere. *Steiner János* és neje *Steiner Ilona* eladják az aradi 5257 sz. tjkvben felvett *Boros Béni*-tér 7. sz. házat 37.000 kor.-ért *Weisz Sándor* és *Weisz Márkus*nak. — Özv. *Kohn Jakab*né szül. *Hubert Adél* és *Kárász Aladár* eladják az aradi 219. sz. tjkvben felvett *Boros Béni* tér 11. sz. házat 496 55 □ öl terü-lettel 47.000 kor.-ért *Kende Arthur* és *Fischer Aladár*nak. — *Katity Lyuba* szül. *Szevity Vá-*száné eladja az aradi 3044. és 371. sz. tjkvben felvett ingatlanokból az őt illető részt 1600 koronáért *Katity Mladen*nek. — *Vlajkó Mihály* és neje *Nagy Julianna* eladják az aradi 6628. sz. tjkvben felvett *Gaj* legelősor 18. sz. házat 900 kor.-ért *Bandula János* és neje *Ancsán Katalin*nak. — *Latinka György* és neje *Jovanov Ekatarina* eladják az aradi 114. sz. tjkvben felvett *Szőllő* utcai ingatlant 700 kor.-ért *Riday István* és neje *Lukács Mária*nak. — A zalatnai kénkövánd ipar-részvénytársaság eladja az aradi 4122. sz. tjkvben felvett 4752/c., 4753., 4754., 4745/a. hrsz. ingatlant 1087 kor. 50 fillert *Bánovszky János* és neje *Panigai Julianna*nak. — *Wersching Miklós* és neje *Urschl Róza* eladják az aradi 1726. sz. tjkvben felvett *Fejsze* utcai 5. sz. házat 2800 kor.-ért *Stark Sándor* és neje *Exhard Annának*. — Özv. *Tyrityán Tódorné* eladja az aradi 4674. sz. tjkvben felvett pécskai uti 30 sz. házat 4300 kor.-ért a minoriták aradi rendházának.

— *Zilahy*né attilája *Pompás egyenruha* látható *Sugár József* angol uri szabó üzletében. Egy huszár-attilája az, melyet *Zilahy*né fog viselni a *Drótos* tót című operettben, mint *Zsuzs-*ka tót leány, mikor huszár muundurba buik. Az említett üzletben készült elegáns és fess uniformák sok nézője akad.

— Köszönetnyilvánítás. Özv. *Sváby Pálné* urnő, helyettes igazgatónő szíves volt a *Somogyi* felső magán felsőbb leányiskola növendékei nevében az agg és szegény honvédek segélyezésére 26 koronát küldeni. Az adományt az aradi honvédegylet ez-után is, a leghalásabb köszönetét nyilvánítja *Simay István* egyl. elnök. *May Soma* jegyző.

— Külföldi mintara. Ezzel a jelszóval indul neki a mostani nének *Porter Vilmos* Nagy Áruháza a Szabadságtérre. Azt hisszük, mai napunkban foglalt erre vonatkozó hirdetése a cégnek általános feltűnést fog kelteni nemcsak a vásárló közönségben, de minden lapolvató-lal is. Különösen a berlini áruházak vezették

be az ugynevezett olcsó hetet, aminőt most elő-ször *Porter* rendez Aradon. Az olcsó hét a mai nappal veszi kezdetét (ma az üzleteket délelőtt 10 órakor zárják) és tart a jelen hét végéig. Bámolni fog a közönség, hogy mily rendkívül nyomott áron dobja ugyszólván a piacra a *Porter*-cég a különféle cikkeket, melyek egy-része a hirdetésben van megjelölve. Aki igazán olcsón akar venni, ne legyen rest és keresse most fel *Porter Vilmos* Nagy Áruházát a Szabadságtérre. A fényképkezdmény, még min-dig érvényben van.

— Általánosan el van ismervé az, hogy *Weinberger Ferenc* jónirnének öröndő, szolid ék-szerészüknél, Központi szálloda épület, a közönség a legelőzékenyebb és leglelkiismeretesebb kiszolgál-tásban részesül, csakis finom ékszer és valódi „*Genfi*” zsebóra, valamint diszezüst és étesszközök dus raktárát a legmelegebben ajánlhatjuk a közönség b. figyelmébe. Saját szakszerű ékszerműhely. Városi és megyei telefon 439.

— Minden nőnek tudnia kell, hogy a párisi és bécsi kiállítás arany éremmel kitüntetett *Balassa*-féle valódi angol *Ugorkatej* azonnal eltűntet széplőt, májfoltot és mindennemű tisztatlanságot az arcról és annak gyönyörű üdeséget, fiatalságot köl-csönöz, kár tehát várni, mindenki vegye meg még ma. Ara 2 korona, hozzá való *ugorka szappan* 1 kor., 8 drb. 2 kor. 40 fill. *Poudre* 1.20 és 2 kor. *Kapható* *Balassa Kornél* gyógyszerárában *Temesvár*, *Aradon* *Vojtek* és *Weisz* uraknál, *Krausz Elemér* és társai *drogueria* üzletében, *Földes Kelemen* gyógy-szertárában, *Tabor Gyula* gyógyszerárában *Pécskai*-ut 18. sz., ahonnan titoktartás mellett házhoz is lesz küldve. Tessék *Balassa* féle *ugorkatejet* kérni.

— *Dentolin* fog-creme a legkedveltebb fog-szépítő. 1 tubus 50 fill. *Vojtek* és *Weisz*nál, *Aradon*.

— *Hegedüs Gyula* kefe, ecset és pipere különle-gességi kereskedése *Andrássy-tér* 15. *Hermann* palota. Nagy választék ruha, haj, fog, köröm, gazdasági és háztartási kefékben, fésű és acél áru, szivacs, szarvasbőr cocus lábtörő, cocus szőnyeg és fürdő gyé-kény nagy raktára.

— T. Üzletfeleink szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (*Minorita* palota. — Telefon 265. szám) képvise-lősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyom-láncat, valamint az *Aradi Közlöny* kiadóhivatalát ér-teklő megbízásokat.

—x— A legújabb jószabású női és gyermek felöltőket legolcsóbban beszerezhetjük a szolid és előzékenynek általánosan ismert *Schwarzberger* Manó cégnél, kinek *Vörösmarty* utca 3. sz. alatti kizárólagos női felöltő áruházában a. őszi és téli újdonságok nagy választékban már megérkeztek. A cég fenti modorban a t. vevők igényeit minden irányban kielégíti. Ezutánra is főbeadattá tűzte ki.

—x— *Parmai ibolya szappan*. E név alatt pár év óta egy kitűnő musli szappan van forga-lomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha e kedves, gyöngéd illattal ellátott szappanról még azt tudjuk, hogy az arcot finomítja, üditi, ugyanígy, hogy még a legérzékenyebb arcokról is nagy ered-ménnyel használják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árért külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán kívánhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas partolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 drb. 80 fillér, 3 drb. 2 korona 20 fillér. Készíti *Szabó Béla* pipere szappangyáros. *Kapható* *Kolozsvárt*, *Nagy Varadon*, *Debrecenben*, *Szegeden*, *Aradon*.

—x— Allatgyógyászat. Allattenyésztőket érdekelhet, hogy az ide-i londoni egészségügyi kiállítás-on dr. *Dávid Viktor*, eszéki gyógyszerár, „*Antegrin*” nevű háziállatok óv és gyógyóra általános nagy szenzációt keltett. Gyakorlatilag az „*Antegrin*” házi-állatok belső bajainál nálunk is nagyszerűen bevált, állatorvosok és gazdák egyaránt dicsérik. Az „*Antegrin*” t, mint *stomachikumot* és enyhe laxást, a horv.-szlav.-cslm. királyi kormány is nemrég engedélyezte és jóváhagyta, az országos vegytani intézet véleményezése alapján. Az „*Antegrin*” az egész monarchiában törvényesen van védve.

Henneberg-selyem

csak a gyárból direkt fe-kete, fehér vagy színes 60 krtól 11 ftt 35 krig méter-je, blousoknak és uszályos ruháknak, bérmentve és elvámolva házhoz szállítva Dus mintaválaszték azonnal. — *Henneberg selyemgyára, Zürich.* 2742

Váltóhamisító uriasszony.

(Szegyen elől a halálba.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 10.

A budapesti rendőrség szenzációs ügyben folytat vizsgálatot. Arról van szó, hogy lelketlen ügyek hálójukba kerítettek egy tékozló természetű uriasszonyt és rábírák, hogy a fia nevére váltókat hamisítson. Mikor a fiu megtudta a hamisítást, összezdörtült anyjával, aki elkeseredésében elemészette magát.

A bűnügy történetébe tartozik, hogy szeptember 13-án sablonosnak látszó közlemény jelent meg a fővárosi lapok rendőrségi hírei között. Arról szólt a hirdetés, hogy özv. Wolf Izidorné szublimátoldatot ivott Kenyérmező-utca 4. számú házban levő lakásán. A szerencsétlen asszony szeptember 25-én belehalt sérüléseibe és az esemény is röviden volt megírva a lapokban. Most kerülhet csak nyilvánosságra, hogy mi okozta a boldogtalan nő halálát.

Wolf Izidorné férje nem rég halt meg és a végrendelet értelmében a Kenyérmező-utca 4. számú ház használati joga az özvegyet illette, a ház tulajdonjoga azonban a fiura, Wolf Ernőre szállott.

Wolfénak azonban nem volt elég a ház jövedelme. Könnyelmű, pazarló természetű asszony volt és uzsorások karmái közé jutott. A lelketlen emberek rávették, hogy váltókat hamisítson a fia nevére.

A tékozló nő összesen tizenötezer koronáról szóló hamisított váltót adott át az ügynököknek. Ezek nyugodtan kötötték meg az üzletet, mert bizonyosra vették, hogy a fiu fizetni fog. Csak nem tesz följelentést, gondolták magukban, mert akkor kompromittálná az anyját is. E számításukban azonban csalódtak.

Mikor ugyanis Wolf Ernő megtudta anyja vétke könnyelműségét, keményen összetűzött vele. Wolfét elkeserítették a szemrehányások és aznap öngyilkossági kísérletet követett el. Szublimátot oldott fel vízben és a mérges folyadékot megitta. Belső szervei súlyosan összeégtek és több napig tartó betegség után ki-szenvedett.

Az uzsorások a halott váltóit bemutatták Wolf Ernőnek, de ez megtagadta azok kifizetését. Wolfot bepörölték, aki akkor határozta el, hogy bűnvádi följelentést tesz anyjának meg-rontói ellen.

Bérczi Béla rendőrkapitány vezeti ez ügyben a vizsgálatot. Már többeket kihallgatott és a napokban átküldi az ügyiratokat az ügyész-séghez.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A ki József főherceget sértette meg. A kisjenői járásbírósa érdekes ítéletet hozott a napokban. A vádlott egy ágyai paraszt ember volt, a kit nemrég akisjenői uradalom kárára elkövetett erdei kihágás miatt elítéltek. A mikor a fölött a korcsmában kesergett, egy társa ezt mondta:

— József főherceg az oka ennek is.

Erre a paraszt egy reprodukálhatatlan kifejezésben fakadt ki József főherceg ellen. E miatt megindították ellene az eljárást, s a kisjenői járásbírósa a napokban tartott tárgyalásán a királyi család tagjának megsértéséért tizenöt napi fogházra ítélte.

§ Kényszerrel nyugdíjazott járásbíró. Gazdy Béla szekesfevárosi kir. járásbíró, a ki már 27 éve szolgálja az államot, most egy éve, a megfeszített munka folytán, súlyos idegbajba esett. A törvényzék elnöke ekkor szabadságolta, a mely szabadságot részben hidegvízgyógyintézetben s részben az angyalföldi tébolydában töltötte. Onnan kikerülve az orvosok állandó mun-

kaképtelen, betegnek deklarálták, minél fogva föltéttes hatósága felhívta a bírót, hogy nyújtsa be nyugdíjaztatás iránti kérvényét. Gazdy Béla azonban vonakodott eleget tenni a felszólításnak s ekkor megindították ellene a kényszer nyugdíjaztatás iránti eljárást. A budapesti tábla fegyelmi bírósága a szakértő orvosok egyhangú véleménye alapján kényszer nyugdíjaztatását kimondta s ezt az ítéletet a Curia fegyelmi tanácsa Sebestény Mihály elnöklésével Thassy P. I. koronásbíró helyettes indítványára ma helybenhagyta.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Fillokszera-zárlat. Csanád vármegye Nagylak községe szőlőiben a fillokszera jelenléte megállapítván, nevezett község határára a m. kir. földművelésügyi miniszter zár alá helyezte.

Budapesti ár- és értéktársa.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, október 10.

Debitórsz. Buzakinál mérsékelt, a vételkedv korlátozott. Nyugodt irányzat mellett 26,000 métermázsra került forgalom a szilárdan tartott árakon. Egyéb gabonanevek változatlanok. Időjárás esős.

Esti ársz. Berlin 20 magasabb.

Zárás 12 órakor:

Buza októberre	7.53—7.54
Buza 1904. áprillisa	7.65—7.66
Rozs októberre	6.20—6.21
Rozs 1904. áprillisa	6.43—6.44
Zab októberre	5.30—5.31
Zab 1904. áprillisa	5.58—5.59
Tengeri 190. áprillisa	—
Tengeri 1904. májusra	5.24—5.25
Répe októberre	11.85—11.95

Zárás 6 órakor:

Buza októberre	7.53—7.54
Buza 1904. áprillisa	7.65—7.66
Rozs októberre	6.19—6.20
Rozs 1904. áprillisa	6.41—6.42
Zab októberre	5.28—5.29
Zab 1904. áprillisa	5.57—5.58
Tengeri 1904. áprillisa	—
Tengeri 1904. májusra	5.24—5.25
Répe októberre	11.85—11.95

S z e s z ü z l e t.

— Október 10. —

Mai jezszeink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Hévízárú moslék 12:30—13— korona mmásanként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem

— Október 10. —

Magyar elvétel: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül súlyban — fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogrammon súlyban 107—8 fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül súlyban 113—4 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogrammon súlyban 113—4 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 113—4 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül súlyban 113—5 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm súlyban 112—3 fillérig, könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 111—2 fillérig.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

H. D. Budapest. Attól függ, milyenek azok a tudósítások? Előbb látnunk kell s csak akkor mondhatunk felőlük véleményt.

Előfizető. Mezőhegyes. Utána fogunk nézni s a címet legközelebb megüzenjük.

F. J. Boroshebes. Minden tudósítást szívesen fogadunk. Az benne a fő, hogy gyors és megbízható legyen.

Népfelkelő. Arad. Az első nap is jelentkezhetik, de jobb, ha bevárja, míg születési év szerint sorra kerül.

F—a. Arad. Rossz szokás. Fiatal leánynak nem szoktak kezet csókolni, ez csak asszonyt illet meg. Egyébként ha önnek is, meg a kisasszonynak is jól esik, minden kérdeztetés nélkül megteheti.

B. K. Arad. Nem közölhető. Kéziratok visszaadására nem vállalkozunk.

IDEGENEK ARADON.

— Október 9. —

Fehér Kereszt szálloda. Goldieher Géza kereskedő Budapest. — Tröszt Béla és neje Nándor-hegy. — Braun Ignác kereskedő Bács. — Reichhold Henrik utazó Bécs. — Csákányi Károly utazó Csákány. — Falk Viktor kereskedő Berlin. — Ilon Lauvier kereskedő Clarmont. — Fejér Fülöp kereskedő Budapest. — Szász Ödön utazó Budapest. — Nyári Géza utazó Budapest. — Weinmann Mór kereskedő Pápa. — Podlaszky Gusztáv lovászmester Strasburg. — Fischhof Sándor kereskedő Bécs. — Schvartz Ferenc utazó Bécs. — Schuchof A. kereskedő N. Kaniza. — Roth József utazó Budapest. — Pusztai Zsigmond kereskedő Budapest. — Hermann Ferenc Tovariso. — Hausner József kereskedő Budafok. — Csákányi Károly utazó Budapest. — Ripper Károly utazó Bécs. — Pfeil Rezső kereskedő Segesvár. — Veilmann Ede utazó Bécs. — Erdei Illes Kálmán építész Berza. — Szöllősy János és neje hivatalnok Kőrösbánya. — Pauner Lajos utazó Budapest. — Todorcsk Lajosné és leánya Denk. — Özv. Fischer Zsigmondné magánzónó Budapest.

Központi szálloda. Dr. Steiner Lajos m. k. meterlogiai assistens Budapest. — Dr. Dekán Dezső egyetemi tanár Budapest. — Seifert Gusztáv utazó Brassó. — Mayer Gyula utazó Nagyvárad. — Domány Árpád hivatalnok Budapest. — Veda Kálmán mérnök Budapest. — Dr. Banvaite Nándor ügyvéd Budapest. — Maurer Oszkár titkos Cs. Magócs. — Andree László pénzügyi igazgató Makó. — Fani Ignácz utazó Bécs. — Deutsch József utazó Prosnitz. — Greiner József utazó Budapest. — Sárkány Sándor utazó Budapest. — Braun Andor utazó Budapest. — Brün Andor utazó Budapest.

Vas szálloda. Glück József borkereskedő Budapest. — Grosz Mór utazó Budapest. — Hartmann Izidor utazó Budapest. — Barta Sándor utazó Budapest. — Gelles Ignác kereskedő Győr. — Dunsensky Adolf kereskedő Pécs. — László Izidor kereskedő Vác. — Bergl József kereskedő Bécs. — Iritz Henrik utazó Budapest. — Schwarcz Lajos utazó Bécs. — Widder Zsigmond utazó Budapest. — Löwy Mór utazó Budapest.

Nádor szálloda. Holcziger Henrik gazdatiszt Németország. — Heves N. mérnök Mezőhegyes. — Sztancs János János birtokos Brád. — Müller Béla tanítónövendék Detta.

Vasúti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi október hó 1-től. —

ARADROL

Budapest felé indul:

Nagyváradra reggel	5.10
Gyorsvonat reggel	8.18
Személyvonat d. e.	11.20
Gyorsvonat délután	4.21
Személyvonat d. u.	4.45
Személyvonat este	9.35

Erdély felé:

Személyvonat reggel	6.35
Gyorsvonat délután	12.11
Soborsinig délután	2.04
Személyvonat d. u.	4.07
Radnára délután	6.35
Gyorsvonat este	7.18

Temesvár felé:

Személyvonat reggel	6.15
Személyvonat d. e.	11.56
Vegyesvonat délután	5.—

Szeged felé:

Személyvonat reggel	5.—
Vegyesvonat reggel	7.10
Személyvonat d. u.	4.11

Brád felé:

Személyvonat reggel	6.25
Vegyesvonat d. u.	12.06
Gurahonczig szm. du.	4.30

ARADRA

Budapest felől érkeznek:

Személyvonat reggel	6.05
Személysz. tv. reggel	9.10
Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személyvonat d. u.	3.32
Gyorsvonat este	7.11
Szm. Szolnokról este	9.—

Erdély felől:

Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat reggel	8.08
Személyvonat d. e.	10.50
Radnáról délután	2.35
Gyorsvonat délután	4.06
Radnáról vas. és ün. e.	8.13
Személyvonat este	9.05

Temesvár felől:

Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. u.	3.44
Személyvonat éjjel	10.59

Szeged felől:

Személyvonat reggel	8.35
Vegyesvonat este	7.06
Személyvonat este	10.33

Brád felől:

Gurahonczról szm. v.	8.03
Vegyesvonat d. e.	11.—
Személyvonat este	6.56
Pankotáról sztv. este	9.20

Motormenetek

Arad—Városháztér és Mezőhegyes között.

Battonya felé reggel	8.04
Battonya felé d. u.	12.01
Mezőhegyes felé este	5.29
Mezőhegyes felől reg.	6.48
Battonya felől d. e.	11.30
Battonya felől d. u.	4.01

Arad—Uj-Szent-Anna—Kétegyháza között.

Kétegyháza felé reg.	7.13
Kétegyháza felé d. u.	12.50
Kétegyháza felől d. e.	12.—
Kétegyháza felől d. u.	5.58

Kerpel Izsó

60,000 kötetes kölcsonkönyvtárába

Aradon, Andrássy-tér 20. sz. (Fischer Elíz-palota.)

Városi és megyei telefon: 385.

a következő újdonságok érkeztek:

Magyarban: Halbe: Ijuszág, Coppée: Az élet harcai, Fréron: Pompadour, Laky: Bakák Boszniában, Csicseri Bors: Görbe nap, Zobelitz: A spártai nagynene, Danka: November, Marni: A kiskőről nem szól a krónika, Anatole France: A kymei énekes, Werner E.: A toll hőse, Sch. Holmes: A fekete bőrönd, Ábrai: Az isten keze, Russay: A király köve, Blicher: Heine Iga, C. Doyle: Sherlock újabb kalandjai, Gorkij: Éjjeli menedékhely, Delitzsch: Babylonia, Craik: Garland lelkész leánya, Barsony: Visszhang, stb. stb.

Németben: Goncourt: Juliette, Georgy: Jungendstürme, Bailestrem: Trix, Mayer-Förster: Alt Heidelberg, Warden: Das Gasthaus am Strande, Flott: Aus den Memoiren eines Gigerls, Schnitzler: Reigen, Hillern: Am Kreuz, Schubert: Refugium Peccatorum, Gyp: Baron Sinai, Gersdorff: Ein Wille — ein Weg, Pollnitz: Galante Memoiren, Abt: Sich selbst gefunden, Oiden: Die erste Kravatte, Rose F.: Kerlchen als Sorgen u. S.-etbrecher, Crocker: Eine verhängnisvolle Fahrt, Lie: Nordwärts, ect. ect.

Franciában: Willy: La maitresse du prince Jean, Zola: Vérité, France Hector: Les dessous, Saussay: Rire, sang et voluptés, stb.

Angolban: Connan D.: Sign of four, Bridgier Gérard, stb.

Kölcsondíj havi 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként 8 fillér.

A könyvek ujak és tiszták.

Vidéki bérlok is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A keresettebb művek 5—20 példányig rak-táron.

Minden újdonság azonnal kivethető.

30,000 kötetes

zenemű-kölcsöntár,

melyben a legújabb és legértékesebb zenemű-vek is **megjelenésük után azonnal** kölcsönzésre kaphatók. Zenemű kölcsöntári díj 1 óra 2 korona vagy hangjegyenként 20 fillér.

Az egész zeneirodalom minden hangszerre képviselve.

247 oldalas, teljes **zenemű-kölcsön-tári jegyzék 40 fillér.**

Pontos kiszolgálás **vidékre** is.

Ugyane cég ajánlja a n. é. közönség szíves figyelmébe

könyv, zenemű és papirkereskedését

melybe 16 uj. gyönyörű aradi felvételi képes le-velező lap (köztiük az új kath. templom 4 tölvé-teleiben) érkezett.

Magyar, német, francia és angol művek ériási mennyiségben antquarice kaphatók igen jutányosan.

Minden nyelvű szótárak és nyelvtanok nagy készlete.

Minden könyv- és zenemű újdonság rak-táron.

Képes levelező lapok óriási választéka. Nagyban és kicsinybeni árusítás. 1442

NAPIREND.

Oktober 11. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Magyarország Nagyasszonya. — Protestáns naptár: Magyarország Nagyasszonya. — Görög-keleti naptár (szeptember 28.): Kar. — A nap két 5 óra 58 perckor, nyugszik 5 óra 2 perckor.

Kölcsonkönyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szom-baton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapi

kon zárva. Helyiség: Erekiye-muzeum helyisége mellett. Előterem

időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjá-ras várható: Változékony, enyhe, északon, nyugaton, sok helyütt csapadék.

CSARNOK.

Az őrnagy leánya.

Irta: Abonyi Árpád.

(Vége.)

— Engedelmet kérek, de izé... meg-tetszik látni. Meg azt is gondolom, hogy annak a tiszt urnak jól meg lesz vetve a feje alja... mig pénze lesz. Akkor — azt gondolom — egy másik tiszt urnak lesz jól megvetve a feje alja. Volt itt már afféle. Fura dolog ám az ilyen jó módban felnövekedett éráris kisasszonyok sor-sa, ha az apjuk után nem marad semmi. Volt itt vagy hat év előtt egy alezredes. Két leánya maradt árván, mikor meghalt. Hát istálok... ezt aztán igazán nem merem elmondani... Itt is így lesz bizonyosan, mert pénze az őrnagy urnak sincs. Ha aztán a kisasszony ki-fogy a módos tiszt urakból is, meg az egyéb urakból is és szorultságában valami rossz fát talál tenni a tűzre: hazasuppolják innen Gali-ciába, ahová való.

— Bolond kend Móríc! Miért nem ír re-gényi?

A gyerek diszkrétan mosolygott és kezeit dörzsölgette. Bóknak vette a megjegyzést s a manó tudja, de abban a pillanatban mintha ne-kem is az villant volna keresztül a fejemen, hogy ezt a bókot kár lenne visszavonni. Mi-dőn azonban másnap ismét láttam a sápadt őrnagyot és gyámleányát, ezuttal két huszártiszt-tel a suitejokban, amint mosolyogva tovavág-tattak s a kisasszony jókedvű nevetésétől szin-te csengett a faszor: szörnyű együgyűnek talá-tam a dolgot. Ez a vidám fényes társaság! Te-ringettét, az ember némelykor fülíg m rül az ötlet-zegény kombinációkba, melyekben se ter-talom, sem igazság. Mindössze az bizonyos, hogy a kánikulai forróság csapásai alatt, ime, roppant szendén pazarolja eszének fölöslegét a magyar.

Azonban minden eljön és minden elmúlik, — tartja a török.

Valahogy csakugyan így kell lennie, mert lám, be észrevétlenül suhan át az időn az em-ber! Ugy tetszett, hogy csak tegnap jártam ott lenn a Szikulus hegyek alatt, holott már há-rom éve.

Midőn egy délelőtt ismét kiültem a kiosk verandájára s azon bölcs öreg Bagdi urfi taná-csa szerint ismét fölmelegítettem régi ismeret-ségemet a Mórícka pincérről, kinek gömbölyű, fekete fején nem fogott az időközben elröppent három esztendő: csöpp hija volt, hogy bele nem szédültem az érzélgősség langyos (és ragadós, sőt ragályozó) vizeibe. Mert bizony — semmi sem változik. A kiosk a régi, asztalok, székek, söröspoharak, lámpák sem változtak. Móríc sem változott. A pörkölt sem, a sör sem. Most is keserű. A kisvárosi „promenáda” fútja is ép-pen oly cudar és elhagyatott, mint egykoriban. Persze, tíz óra tájban, délelőtt. A helybelli in-telligencia ilyenkor nem promeniroz. Ellenben ha katonabanda játszik stb. . . hetenkint két-szer stb. stb. . .

Délelőtt minden üres; egyenagham bolyong-tam a forróságban, melyet nem igen bírt le az árnyék.

A sétatér fútján csak egy egy hordár, né-hány paraszttasszony s majdnem szabályos idő-közökben egy-egy vasutas iparkodott a vasúti állomás felé, melynek ez volt a legrövidebb ut-ja. Itt transferálták ki a vasúthoz a toloncokat is. Elöl lépked, batyujával hátán, a tolonc, utá-na a rendőrlégény. Egyik keze forgópisztolya börtökjén nyugszik, a másikban a kényszerut-levelet szorongatja. Vonulnak, hol zajjal, hol némán, egymásután — tizen is egy délelőtt. Miért éppen a sétatányon keresztül? A rendőr-ségek ismert tapintatában és jóízlésében, ugy-látszik, sehol a világon nincs különbség.

Ugy féltizenegy óra körül néhány keserve-sen siránkozó cigányasszonyt hajtott maga előtt két markos rendőr.

Pár perccel később csendesebb menet jött.

Egy fiatal parasztlégény és egy mosolygó szemű „hölgy” tollas kalappal, dohányszínű, kissé viseltes kabátjában. A légény szemébe huzott sapkával sietett a rendőr előtt — szé-gyelte az árva, hogy így nyilvánosan, a sétatéren keresztül hurcolják ki a városból — a hölgyet ellenben éppen nem zsenirozta a dolog. Moso-lyogva pillantott felém s széles cipői kacér rin-gásával lépegetett tova a kavicsos uton.

Két katonatiszt lépett ki most a kiosk ve-randájára. Az idősebbik kipattintott ujjai között egy elhasznált szivarszipkát s nevetve szolt oda társának:

— Du, die Stanzerl fabrt schon wieder! (Te, a Stanci már megint utazik!)

Jobban megnéztem a kacéran lépegető hölgyet.

Azután szinte röstelkedve fordítottam félre fejemet a sörös pohárral bozzám siető Móríc pincér előtt, kinek emberismerete és providen-ciája szédületes magasságban szárnyalt az enyém fölött. A derék fiu azonban kezgyelmes lélek volt: nem tobzódott a diadalban. Megtö-rőggette szalvétájával az asztalt, letette elém a sört, s mintha nem is vette volna észre, hogy az őrnagy leányát felismertem, előzőkenyen így szolt:

— Ha háttal tetszenék ülni az ut felé, nem tetszenék látni azokat a népeket.

— Igaza van, Móríc! Mellesleg . . . nem tudja, hogy miért toloncolják el a kisasz-szonyt?

— Igenis, tudom, — válaszolta sunyi mo-solylyal a fiu, de fejét rázta és huzodott: nem lehet elmondani a dolgot . . . olyan.

— Milyen?

— Instálom, nagyon csunya . . . Nem lehet elmondani.

Derék fiu! Kereken megtagadta a választ. Ezért a tisztesség érzesét megajándékoztam két kemény nikkelek erejéig és nem kérdezősköd-tem tovább, hogy miért kellett az őrnagy leá-nyának a kis székely városkát „megint” el-hagynia.

Nemzeti színház.

Vasárnap, 1903. évi október hó 11-én:

Bérletaszünet.

Bérletaszünet.

Délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor, fél árakkal:

A nőemancipáció.

Énekes bohózat 3 felvonásban. Irta: Szigeti József.

SZEMÉLYEK:

Báthori Mihály Győre Alajos.	Keillinger	Füredi J.
Gerőfi János Konyves J.	Verebes	Juhász S.
Flóra, leánya Rózsa Lili.	Dengelegi	Pajor Agnes.
Zarándiné Csigabázi B.	Lidi, komorna	Szilassy J.
Árpád, fia Sarkadi A.	Vadász	Juhai József.
Kaczér Tamás Békés Gyula.	Boriska	Kley Marika.

Kezdeté délután 3 és fél órakor.

Bérlet 11. sz.

Páratlan.

Este 7 $\frac{1}{2}$ órakor, rendes árakkal:

A sárga csikó.

Eredeti népszínmű dalokkal és táncsal, 3 felvonásban. Irta: Csepregi Ferenc. Zenéjét szerző: Szentirmai Elemér.

SZEMÉLYEK:

Bakaj András Győre Alajos.	Peti, fia	Simon Jenő.
Erzsike Karácsonyi.	Boltos Icig	Sarkadi A.
Csorba Márton Konyves J.	Csárdás gazda	Békés Gyula.
Agnes, neje Csigabázi E.	Bozár Imre	Juhász S.
Laci, fiuk Békassy Gy.	Gazsi, santa	Füredi J.
Gelecséri, bíró Polgár S.	Pista, szolga	Juhai József.

Kezdeté este 7 és fél órakor.

NYILTÉR.*

Figyelmeztetés.

Férjemtől különválva élek, érette semmiféle adósságot nem fizetek.

Wohlfarth Alajosné.

GERMANDRÉE Porhanyós állapotban és tabl-ttáiban Francia szabadság. A szépség titka, ideális illattal feltétlenül tartós, egészséges és diszkrét. A Germandrée az archéennek egészséges és üde színt ad. 1900. évi Párisi Világkiállítás: **ARANYEREM.** **MIGNOT BOUCHER, 19, Rue Vivienne, PARIS.** 1230 Vigyázat a bevételezésnél.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

tánciskolámat

folyó évi november hó 7-én saját táncteremben megnyitom.

A midőn ezt az igen tisztelt szülők és a táncot tanulni óhajtó ifjuság szíves tudomására hozom, egyszersmind tisztelettel megemlítem, hogy tánciskolámban

diák, hivatalnok, kereskedő és gyermek **colonnekat**

fogok szervezni.

Beiratások eszközölhetők lakásomon, Teleki-utca 5. szám alatt.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve vagyok

tisztelettel:

Buday Ida,

okl. táncitanítónő, Teleki-utca 5.

(Kéretik esengetni.)

Ajánlunk ipar és háztartási célokra rostált darabos 111

bükk faszenet

100 kiló 4 korona 40 fillér;

bérmentve, házhoz szállítva, kétszer mosott, valódi porosz

kovács-kőszemet,

100 kiló 4 korona 40 fillér;

elsőrendű szagtalan

fűtő kőszemet

100 kiló 3 korona 40 fillér;

ugyszinte darabos

légszesz pirszenet (koks.)

100 kiló 4 korona 20 fillér.

Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítása végett fél napi időt kérünk.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

PÖSTYÉN:

4 éves iszapfürdők. Budapesttől 4 óra

Köszvény, csúsz, ischias, exsudatok

orvosilag első helyen ajánlva.

Fessék prospektusát kérni. Fürdőigazgatóság.

Iszap főlerakat házi kúrákhoz Aradon:

Földes Kelemen gyógyszeráránban, Deák Ferenc-utca 11-12.

Aradmegyei tanintézetek figyelmébe!!

Szavalókönyv iskolai ünnepélyekre.

Osszeírták:

Kovács Kázmér és Maurer Mihály, tanítók.

Tartalmaz dátum szerinti sorrendben, minden iskolai ünnepélyre, legjelesebb költőink verseiből egy pár szavaltat.

Függelékül Deák Ferenc születésének 100 éves évfordulójára „A haza bölcsője” című költemény Deák Ferenc kitűnően sokszorosított arcképével.

Ara kemény kötésben (120 oldal) 50 fillér.

Megjelent:

INGUSZ I. és FIA

Kiadásában Aradon,

Weitzer János- (Templom) és Kazinczy-utca sarkán.

Matatvány 50 fillér beküldésével bérmentve.

800.000

koronát

meghalad az az összeg, mit Arad évente idegen készítésű cipőért osztráknak, csehek, morvának elfizet

és mit kap

? **azért a** ?
pénzért?

— Tessék megnézni. —



Ilyen lesz, ha egyszer megázott, a bolti cipő, más szóval a bécsi rongy.

És a magyar cipész tengődik, munka nélkül. Esmélj magyar társadalom! Ha cipőt vásárolsz, gondold magyar véreidre, kiknek, mert nincs munkájuk, nincs kenyérük sem.

Ha cipő kell, rendeljen magyar iparosnál!

A magyar cipésznél ilyen cipőt kaphat!



1501



Ha pedig kész cipőt szokott vásárolni, vásároljon az

ARADI CZIPESZEK TERMELO SZOVETKEZETENEL,

Andrássy-ér 22. (Hajós gyógyszerárán mellett.)



Kolarits Nándor, Temesvár.

Első és legnagyobb délmagyarországi **EGYENRUHÁZATI-INTÉZET.**

Ajánlja a legjobb és legolcsóbb

1942

egyéves önkénytesi felszereléseket.

Árjegyzékek és szövetminták bérmentve.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKOZLO ROVATA

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége **SZABADSÁG-TÉR 7. I. EMELET.**

Hivatalos órák:

Délelőtt 11—1 óráig, este 9—10 óráig, vasárnap és ünnepnap d. u. 4—5 óráig. — Tagok úgy a vidékről, mint helybeliek, naponta fölvetetnek.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válaszbélyeg küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Keresünk:

Aradi vasáru-üzlet részére szakképzett, ügyes 20—24 éves segédet.

Aradi fűszerüzlet részére ügyes segédet, aki a lisztárú-szakmában is jártas és utazásra is alkalmas.

Vidéki fűszer- és vegyesáruüzlet részére a magyar és tót nyelvben jártas segédet.

Vidéki üzletbe rövidáru-segédet, aki a szövőőrna szakmát is érti s a magyar, német és román nyelvben jártasak.

Vidéki kisebb városban a fűszer- és osemegé-szakmában teljesen jártas, jó megjelenésű segédet.

Vidéki fűszer-, rőtös- és rövidáru üzlet részére a német és román nyelvben jártas segédet.

Vidéki városba rőtös-áruüzlet részére a román nyelvben jártas, 20—30 éves segédet.

Vidéki fűszer- és rövidáru kereskedés részére fiatal, keresztény üzletvezetőt, aki a magyar, német és román nyelvet bírja.

Vidéki rőtös-kereskedés részére fiatal segédet, aki a magyar, szerb, esetleg a román nyelvben is jártassággal bír.

Aradi gyári iroda részére fiatal, kereskedelmi iskolát végzett gyakornokot.

Több vidéki rőtös- és vegyesáru-üzlet részére a román nyelvben jártas és vidéken már működött segédek.

Vidéki vas- és fűszer üzlet részére, fiatal izr. vál-lásu segédet.

Vidéki vegyes-áruüzlet részére, kiszolgálásra ügyes női alkalmazottat.

Vidéki fűszer- és osemegé-üzlet részére fiatal, jó megjelenésű, segédet.

Ajánlunk:

Felső kereskedelmi iskolai érettségit tett, a magyar német és román nyelvben jártas fiatal embert irodai gyakornokul.

Kereskedelmi végzett, az egyszerű és kettős könyvitelben jártas leányt irodai alkalmazásra, esetleg elárúsitónőnek.

Az egyszerű könyvvezetésben és a levelezésben teljesen jártas, szépírásu könyvelőnőt, aki ily minőségben helybeli nagykereskedésben alkalmazva volt.

Elsőrendű nagykereskedő cégnél sok évi gyakorlattal bíró könyvelőt, naponta 1—2 órai irodai foglalkozásra.

A fűszer- és vegyesáru szakban minden igényeknek megfelelő segédek.

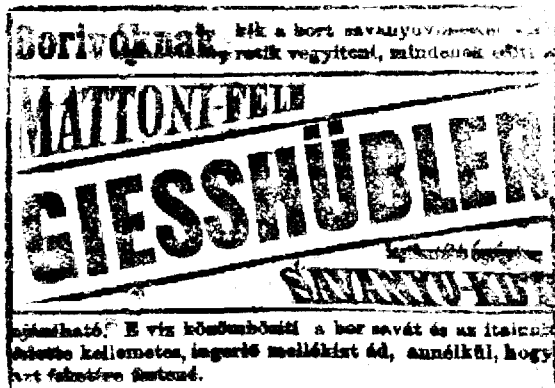
AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKOZLO OSZTÁLYA.

Klein Sándor,

titkár.

Keppich Zsigmond,

igazgató.



Minden vevő
Ingyen-Fény-
képet kap!

Külföldi mintára

Minden vevő
Ingyen-Fény-
képet kap!

 ezen a héten 

ugynevezett

Olcsoó Hetet

fogok rendezni.

Nem üres ígéretés, hanem tiszta valóság az, hogy ezen a héten nagyobb mennyiségű áruk olyan csekély haszonnal adatnak el, mint máskor soha. Ilyen alkalmi eladásokat azért rendezek, hogy az üzlet forgalmát **időnként** fokozzam és cégem iránt az érdeklődést ébren tartsam.

Ezen a héten különösen Czipőket adok el a legesekélyebb haszonra!

Női francia severtt czipő
magas szárral (fűzős, gombos, bélelt, nembélelt)

4.25

Férfi box Bergsteiger
elismert legtartósabb minőség, gyönyörű szabás

4.50

Férfi borjubőr-czipő
kitűnő finom minőség, elegáns szabás

3.50

Női magas lakk czipő
fűzős és czugos, finom francia minőség

3.25

Gyermekek czipők

20—25-ig **— .90**
26—28-ig **1.20**
29—34-ig **1.80**

Női lakk kivágott czipő
4 kereszt spangnival és elegáns ponponnal

1.95

3 frtért adok bagaria strapa férfi-cipőt!!!

A legerősebb viselet! — Utólérhetetlen! — Sokat gyalogolók nem mellőzhetik!

Hölgyek figyelmébe! Megérkezett egy nagy küldemény **Szőrme Boá!**

Uj cikk, most vezetem be!

Darabja 90 krajczártól kezdve!

— Alkalmi eladás! 400 drb. különféle mider, darabja 60 krajcár. —

Fényképkedvezmény!

Porter Vilmos Nagy Áruháza

Arad, Szabadság-tér.

URANOS

- K É K

ruha-mosáshoz

a legjobb kékítőszert.

— Törvényesen védve. —

Mosó-intézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakékítő.

Olcsó és felülmúlhatlan!

kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő.
— 1 nagy üveg 1-60 kor., 1/2 üveg 1 kor.

Kapható mindenütt.

Utánzatoktól óvakodjunk!

2855

Kizárólagos
gyártói:

HOCHSINGER TESTVÉREK VEGYESZETI GYÁRA

BUDAPEST,
VI., Rózsa-utca 85.

Alapított 1893. Telefon 423.

Fleischer Testvérek

vas és rézbutor gyára

Arad, Deák Ferencz-utca,
Földes-palotával szemben.

Gyártanak legjobb kivitelben
csinos gyermek-ágyakat,
mindenfélé

rézbutor,

összecukható vaságyakat. Sodrony-
ágybetétek minden méretben kö-
szíttetnek.

Pontos kiszámlálás a legutányo-
sabb áron.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Aki a fehérre mosott és fé-
nyesre vasalt

fehérműnek kedvelője,
az adja fehérműt

Morvai Károly

Weitzer János- (volt Templom) utca
17. szám alatt levő

mosó és vasaló intézetébe
tisztíttatni.

1514

Kiadó lakás!

Igen szép 4 szobás

utcai lakás,

fürdő- és cselédszobával, vala-
mint az összes mellékhelyisé-
gekkel, a legelőkelőbb város-
részben, elköltözés miatt

1903. november hó 1-ével
kéz alatt

k i a d ó.

Czim e lap kiadóhivata-
lában.

2167

Kiváló szerencse Töröknél! Felülmúlhatlanul

kedvez főarudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyere-
ményénél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5
hónapban a

3 legnagyobb nyereményt és pedig:

a 605.000 koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,
a 100.000 " főnyereményt a 74366. " "
a 90.000 " " a 109780. " "

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő nagy.
kir. szabadalmazott 13. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14. millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000,

1 a 200.000. 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a

80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000,

1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000,

8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb;

összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000

korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—
1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1/1 " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. — Hivatalos tervezet díjta-
lanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. é. október hó 19-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és TÁSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletel:

2102

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Múzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Rendelőlevél levágandó.

TÖRÖK A. és TÁSA bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel
együtt küldeni.

Az összeget korona összegben

utánvételezni kérem.
postautalvánnyal küldöm.
mellékelem bankjegyekben (bélyegeken).

A nem tetsző törölendő.

Pontos
címmel

{

Dick Ferencz Alajos

főnyező és mázoló mester

Aradon, Boczkó-utca 9. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat u. m.: fürdőszoba és kádak-, vas- és fa-buterek-, vízikannák-, tálcza-, kályhavédő-, faksarak

aranyozás és márványozását, függőlampák bronzírozását, majolika festészetet fára és érczre diszes kivitelben, fiederozások minden színben a legseccsiosabb kivitelben jutányos árban és pontosan teljesítenek. 1475

50 éves munkaképes

községi írnok

vagyok, 100 koronát adok annak, a ki nekem képességemhez illő

fix fizetéses

állást keres.

Különösen szeretnék valamely gyár vagy üzletnek utazó ügynőke lenni. 2153

Czim a kiadóhivatalban.

Telefon 130.

Telefon 130.

Szüret alkalmára

ajánlok első forrásból beszerzett jó minőségű

Finom erdélyi sódat kilója frt 1.10
Brassói vagy szebeni szalámit ... " " 1.90
Husos oldalas szalonnát " " 1.10
Debreceeni perkelt és abát szalonnát ... " " 1.10
Torma kolbászkát párja " " —.06
Párizsi kolbászt kilója " " —.90
Vadászkolbászt... " " 1.—
Emenyölgyi sajt valódi " " 1.30
Emenyölgyi sajt belföldi " " 1.—
Groji sajt ... " " —.80
Liptói túró fa vagy porcellán bödönbe " " —.90
Cognac 1 frtól 6 frtig.
Rumot 1 liter 80 kr.-tól 3 frtig.
Kávékat 1 krg. ként 1 frt 20 krtól 2 frt 10 krig.
Teák 1 dgr. 4 krtól 12 krig, továbbá jó minőségű csokoládét 1 frt 20 krtól 4 frtig, jó bombonok és teasüteményeket. 2143

Nagy raktár

tűzijátékokban

u. m.: görögtűz, rakéták, bókák, a legolcsóbb árak mellett kaphatók

Dürr Kocsárdnál,

fűszer, csemege, bor és ásványvíz-kereskedésében.

Arad, Boros Béni-tér 15.

Dengi-ház, a városliget mellett.

Feltűnő újdonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szívhát.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

Dr. Traub József orvos gyomorpóra

GASTRICIN

orvosilag megvizsgálva és kipróbálva

Az emberek ezrei gyomor-, bel- és egyéb betegségek miatt szigorú koplásra vannak szorítva, amely szinte el-eríti az életet. Traub József dr. Gastricin gyomorpóra használatánál ezen kura igen rövid ideig szükséges. Betegnek, kik bőségesen akarnak táplálkozni, hogy erejükben megmaradhassanak, a Gastricin használata által teljesen eléri azt. Gastricin szédülések, gyomorfájás, göcsök, rosszullét, főfájás ellen használ. Hosszabb használat mellett pedig az idült gyomor- és belhántalmakat is meggyógyítja. Gastricin nem hashajtó szer, a székletételt mégis teljesen szabályozza. Bővebbet a Prospectus. Orvos urak részére ingyen próbák. Aradon Gutori FÖLDES KELEMEN és HAJÓS ÁRPÁD gyógyszerészeknél, valamint a legtöbb gyógytárban kapható.

Főraktár: Salvátor gyógyszerár Pozsony.

Nagyban árusítás a drogueriákban.

Nagy doboz 8. — korona, kis doboz 2. — korona, bérmentve 20 fillérrel, ajánlva 45 fillérrel több. 2698

Mérleg-javító műhelyi

Weisz Jenő

épület és műlakatos

Aradon, Szent Pál-utca 1. szám,

(a zsidó templommal szemben.)

Ajánlja magát minden az épület-műlakatos és mérlegszakmába vágó munkák elkészítésére, u. m.: épület vasalások, sírrácsok, kovacsolt vasból kerítések, takaréktűzhelyek, szivattyús kutak és mindenféle mérlegek javítását. Továbbá elvállal vízvezeték és fürdőszobák berendezését, jutányos árak, pontos, gyors és legjobb kivitelben. 1433

3404—1903. pm.

Hirdetmény.

Deák Ferencz születésnapja 100 ik évfordulójának megünneplése céljából Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 17783—418—1903. sz. határozata értelmében f. évi október hó 17-én d. e. fél 10 órára díszk. gyűlést hirdetek, melyre, valamint az utána 10 órakor a fő-tisztelendő minorita atyák új templomában tartandó hálaadó istentiszteletre van szerencsém a törvényhatósági bizottság tagjait tisztelettel meghívni.

Arad, 1903. évi október hó 9-én.

Institútoris Kálmán, s. k. polgármester.

Schicht-szappan

„szarvas“

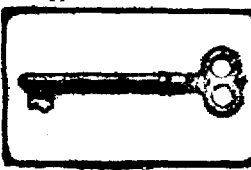
vagy

„kulcs“



jeggyel

legjobb, legkíméletesebb és emellett a legolcsóbb szappan. — Minden híres alkalmatossággal mentes.

**Mindenütt kapható!**

!! Bevásárlásánál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Szépítsd arczodat

— ha nem akarsz pénzt hiába kidobni — a világhírű

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉMMEL

A bőr által rögtön felszívódik. Remek hatású, többször kitüntetett s a hölgyközönség által legjobbnak elismert készítmény. Eltűntet rövid idő alatt szeplőt, májfoltot, bibircsot, bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot.

Egy tégely ára 1 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill.

Ibolya-hőlpör fehér, rózsza és krém színben 1 doboz 1 K. 20 f.

Ibolya-tej nappali használatra 1 kor.

Bevásárlásnál csakis HAJÓS-féle készítményeket tessék elfogadni.

Kapható a készítő feltalálójánál:

Hajós Árpád

gyógyszerár és gyógyvegyészeti laboratoriuma 126

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Ring Lajos, Rozsnyai Máttyás, Tábor Gyula (Gál) és Vojtek Kálmán gyógyszeres uraknál Krausz Elemér és Társai, Vojtek és Weisz droguista uraknál.

Ez a legfontosabb

nem kell elköltözés esetén, vagy más esetben feleslegessé váló butorokat otthon áron eladni, megveszem én azokat, ugyesztén

uraságoktól levetett ruhákat

a legolcsómagasabb árban.

Kivánatra házhoz is megyek.

Roth A.

butorvétel és eladás.

Árpád-tér 4. sz. (a zsidó templommal szemben. 1471

Uraságoktól levetett

téli és nyári ruhákat

a legmagasabb áron veszek.

Kivánatra házhoz is megyek. Továbbá használt butorokat is veszek és olcsó áron eladok. 2121

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utca 7. sz.



1-2-3 évre (kamat nélkül): városok, községek, megyék, vízszabályozó társulatok, mérnöki hivatalok, szövetkezetek, nagyobb uradalmak s más hitelképes testületeknek.

7- 300 literesek tiszta jó slavoniai
fából, erősen vasalva, hektóliteren-
ken 3.20 frt. még a készlet t. rt.
ka. k. t. Továbbha 12-13-14-15-
hektol. használt hordó, teljesen
kijavítva, hektója 2.50 frt. Répássy
Pál, kőfarmer-ernel, Kossuth utc.
51-52. 2146



Az anyagcserénél előforduló zavarok

számtalan betegségnek a csirái, mégis érthetően
hogy a modern emberiség legnagyobb része m
ilyen könnyelmű ezen súlyos baj elhárítása iránt
Egy üveg Rohitsi „Téplomforrás”
a napi bormennyiséggel keverve, az ilyen bajoknak
előjét veszi anélkül, hogy a rendszer ételmódunkon
vá toztatnánk, és hasonló szereknél észrevétlen ha
tása miatt feltétlenül első helyen áll. 2580

Fert m uram sem ellenzi *

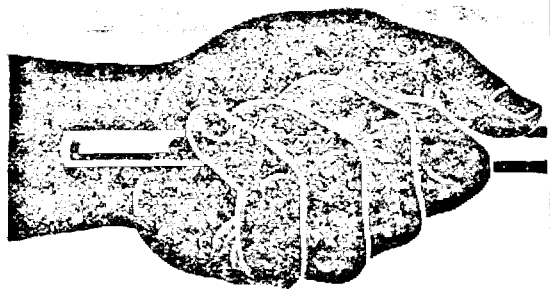
Dávid Gyula, az első gyógygym. és pítészereit használni. Szépítő és más arszolított által Ezáltal pomádéja ara 70 f. K. 1. 90, 2. 20, máhacs arszolított és az erődebb hatású Pempod eur-pasztin kőöszögje K. 3 és 4. Arszolított festsé pont alakú mellenszerek egyedül m. laasztója a fuvell, árs K. 1 és 2. Bármelyik szerem használna előtt csakis Oesterger különös poraszappan- nál kell mosni K. 1, 2, 3. Örmét cserni mint a fityit hajfestőmmel az őszülőknek, próbálveg K. 2, 4 és 8. **ANTEGRIN. Háziallatok óv- és gyógypora.** Minden



erdekes tudós nélkül, hogy mi volna
 egrint kell, a mint bagyadtak, mind-
 gyasari adag alig kevl 3 krajcárba,
 melylyel nagy kárt elharitanak azok,
 a kik óvszerképen de étvágygerjesz-
 tőül béha-korba adva hisztaláskor is
 mindig már előre megrendelik, pe-
 dant 100 darab sertés köst a dögöt
 megazdntetni 10—15—20 kilogramm
 szükségos. Egy teherso ára K. 2, mely-
 elég 2 szldő megmen-
 téssére. Egy kilogramm
 ára K. 4. Két de fél
 kilogrammot tis ser-
 tésre esomagolással
 K. 10.32 f-ért már bér-
 mestre is küldöm. Öe
 kilogram 20 K. helyett
 K. 10; de 10 kilogramm
 csak K. 34. Kapnánk
 posta v. vasuton után-
 vétel nélkül, csakis
 Dr. David Viktor.

Dr. David Viktor.
gyógyászorvosi tudományok kandidátusa, a m. kir. természettudományi akadémia rendes tagja.
Bzent István király gyógyszerértárában, ESZÉK, Magyarországon.

2587



Üveg, porcellán és lámpa
Alkalmi vásár
még csak
néhány napig
Andrássy-tér 16. sz. alatt.

3161

divat- és kelengye áruháza

Arad, Andrásy-tér 20., Fischer Eliz-palota.

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy ruhaszövet újdonságaim teljes számban raktárra érkeztek, melyeknek mintagyűjteménye már elkészült és azt bárkinek szívesen bérmentve elküldöm. A szükséges minták meghozatalát könnyűvé teendő, azok t csoportokra osztottam hogy a n. é. hölgyközönség ama csoportokat kérhesse, a melyekre szüksége van és így a főleges minták beküldése elkerülhető lesz.

I-ső csoport:

**Kosztüm-kelme, fekete és színes
Cibeline pontille elmosódott ár-
nyalatokkal.
Cibeline ecosse kékszöld kom-
pozíció.
Angol ke.mék beszövétt effektel.**

II-1k csoport:

**Sima Chewioth-kelmék.
Sima női-posztók.
Sima fekete kelmék.
Kamgarn-kelmék.
Crem-kelmék.**

III-ik csoport:

**Blous-kelmék.
Franczia flanelok.
Csikos és mintázott Casánok.
Mósó bársonyok.
Tennis-flanelok és mosható
barchetok.**

Sima és mintás fekete selymekben nagy választék.

Blous-selymekben | különlegességek.

1867

Áruházamban csak a legdivatosabb és legfrisebb áruk kerülnek eladásra, mivel üzletemet teljesen újonnan rendeztem be

APRÓ HIRDETESEK.

Eladó szőlő

Paulson 2 hold gyönyörű fekvésű 20 perc az állomástól, az idei terméssel és berendezéssel eladó. Bővebbet a kiadó hivatalban. 2147

Egy egyetemi hallgató

alkalmazást keres egy ügyvédi vagy más irodában szerény föltételek mellett. — Cím a kiadóhivatalban. 2159

Biztos mellékjövedelem

irodai munkálatok készítése által; házi foglalkozások, kézimunkák, mindennemű képviseleteket közvetíti a „Nobenverdienst Central“ Delmenhorst. Több mint 200 ajánlatot közvetítünk. Kérdőkördőseknél válaszbélyeg csatolandó. 2174

Nyereg.

Egy használt, de jókarban levő nyereg azonnal megvételre kereset k. Cím a kiadóhivatalban. 2172

Intelligens középkora

nő, ki a háztartás minden ágában teljes jártassággal bír, házvezető nőnek ajánlkozik helyben vagy vidékre. — Cím a kiadóhivatalban. 2158

Könyvelő

műveltségű, állandó alkalmaztatásra keresetlik. Ajánlatok „Molnár Lajos Battányi utca 16.“ cím alatt intézendők. 2175.

Lakások

Deák Ferenc utca 36. számú újonnan tartozott házban f. é. november hó 1-től kiadó. 2176

Nagyváradon,

a fő helyen egy borbély üzlet elköltözés miatt olcsón eladó. 2149

300 darab
kövér ürű
eladó.

Bővebbet: 2170

Holländer Sámuel

nagybirtokosnál,

Csermőn.

Birtokbérlet.

Egy 600 cat. holdas birtok, kftűnő és elsőrendű fekete humus föld, Aradtól 1 1/2 órányira, bérbeadandó 1800 évkre. Van elegendő jó karban levő gazd. épületek, lakház kerttel, fűntus instruktus is átvehető.

Mindennemű takarmányféle van a birtokon, melyet tulajdonosa szintén hajlandó átadni.

A birtok egy tagban fekszik vízmeletes és nem szekes.

Kitűnő föld buza, árpa és mindennemű gabonaműnek, valamint repce és dohány termesztésre; utóbira meg van az engedély 20 cat. holdig.

Bérelti feltételek következők:

1/2 évi bér biztosíték, 1/2 évi bér pedig előre fizetendő. Adókat a birtok tulajdonosa fizeti, a 1/2 évi biztosítékot nem okvetlen szükséges készpénzben fizetni, lehet bármilyenemű értékben.

Legutolsó ára holdanként 15 frt. 50 kr. Megjegyeztetik, hogy a birtok örök árba eladó is 300 frtert holdja épületekkel együtt. A vételhez keves készpénz szükséges.

Ugy a bérlet, mint az eladás azonnal eszközölhető, vagyis átvehető.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Rosenberg Károly,

ház- és birtok-ügynök Arad,
Bötvő-utca 12.

2173

Telefon 419. szám.

Telefon 419. szám.

Olcso kávé, tea és rum

árak:

1 kiló háztartási kávé	frt 1.20	1 kiló Aranyjáva igen fin. kávé	frt 2.—
1 „ Portorico kávé	„ 1.40	Külön sen ajánlomnaponta frissen pörkölt kávéimat.	
1 „ Cuba apró szemű, igen finom kávé	„ 1.80	1 kiló Cu a legfin. vegyes kávé	„ 2.—
1 „ Cuba közepes szemű, igen finom kávé	„ 2.—	1 „ Gyöngy-kávé pörkölt legf.	„ 2.10
1 „ Cuba nagyszemű legfinomabb kávé	„ 2.10	Nagy raktár a legjobb zamatu rumokból.	
1 „ Gyöngy valódi Ceylon, legfinomabb kávé	„ 2.10	1 és fél liter családri rum igen jó	frt. 1.50
1 „ Gyöngy Valódi Portorico kávé	„ 2.—	1 liter Demarara igen jó rum	„ 1.—
1 „ Mocca valódi arabiai legfinomabb kávé	„ 2.10	1 „ Cuba igen finom rum	„ 1.20
1 „ Mocca valódi arabiai finom kávé	„ 2.—	1 „ Jamaic nagyon jó rum	„ 1.60
1 „ Arany jáva legfinomabb nagyszemű kávé	„ 2.10	1 „ Jam ica kit. zamatra rum	„ 2.60
		1 „ valódi aug. ananas rum	„ 3.25
		Rumhoz csomagol ató a egjobbüz teakbó is.	
		Fél kiló Mandar. n. csász. kev. tea	frt 4.—
		„ „ legfin tea	„ 5.—
		„ „ háztartási igen fin. tea	„ 3.—
		„ „ háztartási finom te	„ 2.50

Pontos és gyors kiszolgálás mellett kapható:

Tamasdán Kornél

fűszer-, osemegé-, kávé-, rum- és tea-üzletében

Aradon, József főherceg-ut 12. szám.

Készpénz fizetésnél 2% engedmény. — Vidéki megrendeléseknél csomagolás nem számított. 1455

DIANA kádfürdő

Arad. Kőcsény-egyesület

Halász-utca 1. szám.

Vízvezetési vízzel ellátott

kő- és fakád fürdő.

Páratlan a kényelem és tisztaság tekintetében.

Fürdők 25 krtól 50 krig.

Számos látogatásért esd

Özv. Vadnay Eászlóné.

2169

PAGLIANO-SYRUP

Óvakodjunk utánzatoktól.

Csakis világoskék gyári jellel ellátott üveget kérjünk, amelyen PAGLIANO GIROLAMO tanár aláírása látható.

vértisztító- és edző-szer

1838 ik év óta biztos sikerrel használatban.

Készítője: PAGLIANO GIROLAMO egyetemi tanár

FLORENZ — Via Pandolfini — (Olaszország.)

798

Minden nagyobb gyógyszerárban kapható.

Eladás
súly szeri-
nt
kilónként

K. 1.50

és

K. 1.90

Főraktár:

Pöhm és Gedeon

vasárnap-kereskedés

Arad.

Minden valóban praktikus háziasszony,

aki a zománc-edény minőségét nemcsak a szin tetszetősége után nézi meg, hanem a használatban való tartósságra és olcsóságra súlyt fektet, most csakis a szürkere zománcozott

2052

Seccesio-edényt vesz.

Westen P. betéti társaság, Pozsony-Sigetfalu.

Főraktár:

Pöhm és Gedeon

vasárnap-kereskedés

Arad.

Eladás

darab szeri-
nt eredeti
gyári árak-
ban fenn-
fekvő gyári
árlap után.

Kávé és Tea

első kézből,

vagyis egyenesen a termelőtől, ennek következtében teljes jótállás valódi, hamisítatlan minőségért a

képzeltet legolcsóbb árak mellett.

Több mint 100.000 holdas jávaszigeti birtokunk a legrendszerezettebb módon kezelik, kávéfajtáink igen zamatosak és kitűnő minőségűek. Saját védjegyünk Jávaflor.

KÁVÉ: 1854

Jávaflor legfinom. 4 1/4 kilo frt 6.65

finom 4 3/4 " " 5.90

Jávabrázil keverék 4 3/4 " " 5.45

Vám és bérmentve minden postaállomáshoz szállítva. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Turk és Társa

Jávaszigeti nagybirtokosok

saját termései kávé és tea eladás,

Trieszt via dell'acquadotto 38.

Arad legrégibb kerékpár és varrógép javító műhelye és raktára, Szabadság tér 7. sz.

Hammer Vilmos

villany műszerész.

Telefon szám 96.

Elsőrendű drezdai kerékpárok.

Raktáron

Singer karikahajós varrógépek

műhímezésre, továbbá

zajtalan járású Singer varrógépek 32 frtért öt évi jótállás mellett.

Villanycsengő

és 1891

telefon-berendezést

szakszerűen és jótállás mellett vállalok. — Nagy raktár kerékpár és varrógép alkatrészekben.

Aradon és vidékén Lukács Vilmos

a magy. kir. szabad.

Osztály-sorsjáték

főelárusítója

bankházának osztálysorsjegyei kizárólag csak nálam kaphatók.

Megrendelések posta útján Lukács Vilmos bankházához, Budapest, V., Fürdő-utca 10, vagy pedig az én cégemhez intézendők.

Kiváló tisztelettel

Rothstein Mór

fűszerkereskedő

2180

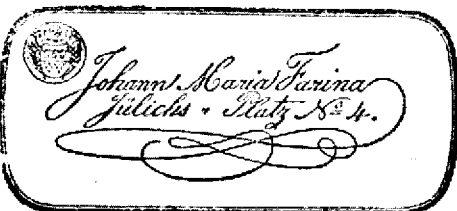
Arad, Szabadság-tér 3.

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{8}$
á 12.— kor.	á 6.— k r.	á 3.— kor.	á 1.50 kor.

Valódi Eau de Cologne

destillálva, az eredeti Recept szerint, melyet őseim találtak fel.



Védjegy. Törvényesen védve.

Szives figyelmébe! Mindenkit, aki az én törvényesen bejegyzett cégemmel visszaél, vagy aki védjegyet utánozza, a legszigorubb hatóságilag fogom felelősségre vonni.

Johann Maria Farina Köln, (Rajna mellett) Jülichsolatz No. 4.

Szabadalmazott szállítója császári és királyi udvaroknak. 1228.

Nagy szakszerű javító-műhely.

Kerékpár- és varrógép raktár.

Kalmár

József

villanyműszerész

villanyos-csengő és telefon építési vállalata

felszerel

lakásokba villamos-csengőket, telefonokat kisebb vagy nagyobb távolságra.

Betörés ellen

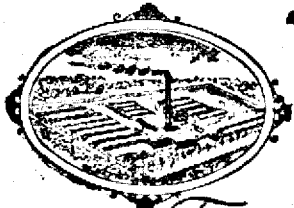
biztonsági csengőket.

irodai vagy takarékpénztári helyiségekben.

ARAD, Salacz Gyula-utca 2. sz.

Telefon 242. sz. 2071

MAGYAR GYAPJUÁRU-
KATONAPOSZTÓ- ÉS TAKARÓ-GYAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ZSOLNÁN.



ZSOLNA, 1903. május 15. k.
Sürgöny című Postlogó

Tisztelt Neumann M. úrnak
Budapeston.

Excellens kétséggel igazoljuk,
hogy amiknek megrendelt

valódi kék Cheviot „Admiral”

Melton „Hungaria”

sötét Cheviot „Zsolna”

sötét Diagonal

sötét Double

zsolnai györményt képek s ezen árak a legjobb
belföldi gyapjuból készülnek miért is azok jószágát
értékesítjük vállalatunk.

Tisztelettel

MAGYAR GYAPJUÁRU-
KATONAPOSZTÓ ÉS TAKARÓGYAR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG ZSOLNÁN.

[Signature]

Hivatkozva a tuloldali levélre, értesitem a t. vevő-
köszönetet, hogy a felsorolt csikkek úgy nálam, vala-
mint az összes magyarországi fiókusleteimben és pedig:
Arad, Debrecen, Kassa, Kolozsvár, Pécs, Pozsony,
Nagyvárad és Temesvár, állandóan kaphatók.

Tisztelettel

Neumann M.

Budapest, Museum-körút 1. sz.

Férfi-öltöny

Zsolnai divatcsik-szővetből... 40 kor.

Zsolnai Lodenből „Hungaria Melton”... 40 „

Férfi-ulster

Zsolnai sötét double-szővetből (bélés nélkül)... 40 kor.

Zsolnai sötét double-szővetből (Prinz Wales facon) 52 „

Fiu-öltöny, hosszú nadrággal

Zsolnai Hungaria Meltonból, tiszta magyar gyapju... 27 kor.

Zsolnai divatcsik-szővetből... 30 „

Fiu-öltöny, „Complet” rövid nadrággal és mellényvel

Zsolnai sötét Hungaria Meltonból... 18 kor.

Zsolnai valódi kék Cheviot „Admiral”... 26 „

Zsolnai divatcsik-szővetből... 22 „

Gyermekek-ruhák, „Costüm” térd vagy langyei-nadrággal

Zsolnai sötét Hungaria Meltonból... 15 kor.

Zsolnai valódi kék Cheviot „Admiral”... 14-18 „

Zsolnai divatcsik-szővetből... 15-20 „

ARAD;

NEUMANN M.

CSÁSZARI ÉS KIRÁLYI UDVARI SZÁLLÍTÓ

férfi-, fiu- és gyermek-
ruha-telepe